

NEMZETI HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG HIVATALA

**Igényfelmérő kérdőív
és
háttérinformációk a helyi és körzeti vételkörzetű földfelszíni
digitális műsorszórók pályáztatásához**

2010. május 11.

Módosított verzió (a kérdőív 06. pontjának módosításával)

Tartalomjegyzék

I.	Az igényfelmérő kérdőív célja	3
II.	Igényfelmérő kérdőív a helyi és körzeti vételkörzetű földfelszíni digitális műsorszórók pályáztatásához	4
III.	Háttérinformációk	9
1.	A helyi-körzeti digitális televízió műsorszóró adókra vonatkozó üzemeltetési jogosultság	9
1.1.	Pályáztatás, elnyerhető jogosultság	9
1.2.	A frekvenciahasználat tartalma	10
1.3.	Eltérés az országos pályázattól	10
1.4.	Ellátási terület	10
1.5.	Az igények alapján a pályáztatandó multiplexek meghatározása	11
1.6.	A multiplex-üzemeltetési jogosultsághoz kapcsolódó kötelezettségek	12
1.6.1.	Továbbítási és szerződéskötési kötelezettségek	12
1.6.2.	Külön gazdasági társaság létrehozása	12
1.6.3.	Adó telepítése, üzemeltetése és moduláció biztosítása	13
1.7.	A multiplex üzemeltetési jogosultsághoz kapcsolódó jogosultságok	13
1.7.1.	A jogosultság időtartama	13
1.7.2.	Saját műsorszolgáltatás lehetősége	13
1.7.3.	Kiegészítő digitális szolgáltatás és/vagy elektronikus hírközlési szolgáltatás biztosítása	13
1.7.4.	Kereskedelmi műsorszolgáltatások felvétele	13
1.8.	Műszaki jellemzők	13
1.8.1.	Adók száma és SFN-képesség	13
1.8.2.	Adásmód (rendszervariáns)	14
1.8.3.	A multiplex teljes kapacitása, a programok száma	14
1.8.4.	Tömörítési eljárás	14
1.8.5.	Vételi mód	14
1.9.	Díjak	14
1.9.1.	Frekvenciahasználati díj	14
1.9.2.	A pályázati díj	14
2.	A pályáztatás menetrendje	15
2.1.	Pályázattervezet konzultáció menetrendje	15
2.2.	A pályáztatás menetrendje	16
3.	A jelenlegi piaci környezet	17
3.1.	A televíziós műsorterjesztési piaci környezet	17
3.2.	Fogyasztói ellátottság és trendek	17
3.3.	A digitális átállás státusa az EU-ban	22
3.4.	A helyi média szerepe és szabályozása az EU-ban – néhány példa	23
IV.	Műszaki segédlet	28

I. Az igényfelmérő kérdőív célja

A földfelszíni televíziós műsorszórás esetében a digitális átállás véghatáridejeként – összhangban azon uniós kezdeményezéssel, amely a közösségi szintű spektrumgazdálkodási szempontok érvényesítése miatt a földfelszíni analóg televíziózás leállítását közösségi szinten koordinálja – a műsorterjesztés és digitális átállás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. törvény (Dtv.) 38. § (1) bekezdése 2011. december 31-ét jelölte meg. Ez az időpont azt jelenti, hogy a digitális átállás végéig a földfelszíni analóg adókat ki kell kapcsolni. Ez a folyamat az országos földfelszíni analóg műsorszóró hálózatok mellett a helyi műsorszóró adókat is érinti.

A Dtv. 43. § (5) bekezdése értelmében „*a helyi és körzeti vételkörzetű műsorterjesztési szolgáltatások nyújtását lehetővé tevő digitális műsorszóró adó üzemeltetési jogosultságokat a digitális átállás által lehetővé tett ütemben kell pályáztatni*”. Mivel az országos digitális műsorszóró hálózatokon a közszolgálati televízió műsora mára az ország lakosságának 88%-át, 2010. december 31-ig pedig már 95%-át fogja elérni, a pályáztatásra hatáskörrel rendelkező Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH) megkezdte a pályáztatás előkészítését.

A jelen igényfelmérő kérdőív célja, hogy az NHH az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 10. §-ának d) pontja szerinti hatásköre alapján, a helyi-körzeti digitális műsorszórók pályáztatásához szükséges pályázattervezet(ek)¹ előkészítése érdekében összegyűjtse a helyi-körzeti digitális műsorszóró üzemeltetési jogosultságokra vonatkozó egyedi igényeket, és ezek ismeretében készíthesse el a pályáztatás alapját képező műszaki lehetőségeket és a pályázati kiírási dokumentációt.

A helyi-körzeti digitális műsorszórók első pályáztatási folyamatában az NHH a beérkezett igények alapján készíti el a pályázattervezet műszaki tartalmát, figyelembe véve a hatékony frekvenciagazdálkodás és a méretgazdaságos műsorszórás szempontjait is.

A folyamat kiszámíthatósága és átláthatósága érdekében az első pályáztatás lezárulását követően, a jelen felmérés során nem jelzett igények kielégítésére, vagyis helyi-körzeti digitális műsorszórók üzemeltetésére vonatkozó további pályázatok kiírására, amennyiben indokolt és a frekvenciagazdálkodási lehetőségek biztosíthatók, a későbbiekben évente legfeljebb egy alkalommal kerülhet sor.

Az igényfelmérő kérdőív háttereként az NHH összeállította a pályáztatással kapcsolatos főbb szempontok összefoglalását, melyet jelen dokumentum III. fejezete tartalmaz.

---

¹ A minden egyes digitális műsorszóró adó üzemeltetési jogosultság csak egyedi pályáztatás útján nyerhető el, így minden jogosultsághoz külön pályázattervezet és pályázati kiírási dokumentáció készül. E pályázattervezetek pályázati kiírási dokumentációja azonban csak a műszaki lehetőségekhez képest lesz eltérő, amelyet az egyedi műszaki mellékletek tartalmaznak majd, a pályázati kiírási dokumentáció törzsszövege a tervezett első pályáztatás során azonos lesz. Ezért a továbbiakban csak a pályázattervezet kifejezést az egyszerűsítés érdekében kizárólag egyes számban hivatkozunk.

II. Igényfelmérő kérdőív a helyi és körzeti vételkörzetű földfelszíni digitális műsorszórók pályáztatásához

A jelen igényfelmérő kérdőív célja, hogy az NHH az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 10. §-a d) szerinti hatásköre alapján, a helyi-körzeti digitális műsorszórók pályáztatásához szükséges pályázattervezet előkészítése érdekében összegyűjtse a helyi-körzeti digitális műsorszóró üzemeltetési jogosultságokra vonatkozó egyedi igényeket, és ezek ismeretében készíthesse el a pályáztatás alapját képező műszaki lehetőségeket és a pályázati kiírási dokumentációt.

Amennyiben az igényfelmérő kérdőív kitöltésével kapcsolatban bármilyen kérdésük merül fel, kérjük, azt a digitalisatallas@nhh.hu e-mailcímen tegyék fel.

Az igényfelmérő kérdőív kitöltésére és beküldésére 2010. június 1-jén 0.00 óráig van lehetőség.

Adatkezelés

A kérdőívben megadott adatokat a hatóság az adatkezelésre vonatkozó jogszabályok alapján bizalmasan (üzleti titokként) kezeli azok – az adott szolgáltató általi – üzleti titokként történő minősítése esetén, figyelemmel az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 29-30. §-ának rendelkezéseire is. Az adatok alapján a hatóság nem folytathat le piacfelügyeleti eljárást, és semmilyen más formában sem használhatja fel az adat beküldőjével szemben. A megküldött adatokat az NHH helyi-körzeti pályáztatási döntések megalapozása érdekében, illetve a hírközlési piac működésének elemzése céljából használhatja fel. Az adatok feldolgozására oly módon kerül sor, hogy a feldolgozást követően az adat beküldője ne legyen azonosítható. Az NHH a kezelt személyes adatot haladéktalanul törli, ha a fent meghatározott adatkezelési cél megszűnt.

Kérjük, a *-gal jelölt mezőket feltétlenül szíveskedjék kitölteni!

I. Alapadatok	
01 Szervezet/cég/vállalkozás*	
Szervezet/cég/vállalkozás neve	
Székhely címe	
Székhely levelezési címe (amennyiben eltér a székhely címétől)	
E-mailcím	
Honlap	
02 Kapcsolattartó*	
Kapcsolattartó neve	
Munkakör, beosztás	
E-mailcím	
Telefonszám	
03 Kérjük, jelölje meg a kérdőív kitöltésének célját.*	
a.) Igénybejelentés helyi-körzeti multiplex üzemeltetésére vonatkozó szándék esetén ☐	b.) Műsorszolgáltatóként szándékozom műsoromat a helyi-körzeti multiplexen terjesztetni, de multiplex üzemeltetést nem áll szándékomban vállalni ☐
A kérdőívben megadott adatokat üzleti titokként kérem minősíteni.	
☐	

Az a.) választása esetén a II. blokktól kell folytatni a kitöltést. Minden ellátási területre külön-külön kell kitölteni a teljes II. blokkot.

A b.) választása esetén a IV. blokktól kell folytatni a kitöltést.

II. Helyi-körzeti multiplex üzemeltetésére vonatkozó szándék	
04 Kérjük, jelölje meg, hogy multiplex-üzemeltetőként milyen műsorok terjesztését tervezi.*	
<ul style="list-style-type: none"> • csak saját műsor terjesztését • saját műsor és más műsorszolgáltató műsora terjesztését • nem tervezem saját műsor terjesztését 	
05 Mely települése(ke)n, mekkora körzete(ke)t kíván lefedni?*	
Település(ek) neve(i)* (kérjük, sorolja fel)	A lefedni kívánt területen élő lakosok száma (ezer fő) ²

² A települések lakosság számára vonatkozó adatok megtalálhatók:
<http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/hnk/hnk2009.pdf>

06 Kérjük, sorolja fel, mely műsorszolgáltatók mely műsorait szándékozik továbbítani.*				
műsorszolgáltató	műsorszolgáltatás elnevezése	napi műsoridő ³	műsorszolgáltatás jellege ⁴ (kérjük, válassza ki)	kapcsolat a műsorszolgáltatóval (kérjük, válassza ki)
			<ul style="list-style-type: none"> • kereskedelmi, • közszolgálati, • közműsorszolgáltatás, • nem nyereségérdekelt 	<ul style="list-style-type: none"> • saját műsor, • előzetes tárgyalások történetek multiplexszolgáltatás igénybe vételéről, • multiplexszolgáltatás igénybe vételére vonatkozó szándéknyilatkozat, • multiplexszolgáltatás igénybe vételére vonatkozó kötelezettségvállalás

A 06 négyyszer ismétlődik, azaz négy műsor megnevezésére van lehetőség.

07 Kérjük, adja meg az üzemeltetendő adó tervezett telephelyét, illetve jelölje, hogy ez meglévő vagy új telephely lenne-e.*	
tervezett telephely címe	
E telephelyen jelenleg üzemel helyi televízió adó ☐	E telephelyen jelenleg nem üzemel helyi televízió adó ☐

08 Kérjük, adja meg, milyen kötelezettséget vállalna más műsor/műsorok befogadására.*	
09 Kérjük, adja meg, ezen igényben foglaltakat egyedül vagy konzorciumban tervezi megvalósítani*	
a) egyedül tervezem megvalósítani ☐	b) konzorciumban tervezem megvalósítani ☐
10 Ha ezen igényben foglaltakat konzorciumban tervezi megvalósítani, kérjük, adja meg tervezett konzorciális partnerének adatait*	
Tervezett partner(ek) neve(i), címei	

A II. blokk annyiszor ismétlődik, ahány helyi-körzeti multiplexre vonatkozóan kíván igényt bejelenteni.

³ Kérjük, adja meg a (tervezett) napi műsoridőt órában. Kérjük, jelölje meg, hogy a (tervezett) napi műsoridőt televíziós vásárlás és napon belüli ismétlések nélkül vagy azokkal együtt adta meg.

⁴ A kereskedelmi csatornák olyan magántulajdonban működő üzleti vállalkozások, amelyek műsoridejük egy részének kiárusításával, elsősorban a hirdetőktől befolyó reklámbevételekből tartják fenn magukat. Közműsorszolgáltató: a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (Rttv.) 2. § 17. pontjában, közszolgálati műsorszolgáltató: az Rttv. 2. § 20. pontjában, nem nyereségérdekelt műsorszolgáltató: az Rttv. 2. § 34. pontjában meghatározott jelentés szerint értendő.

III. Egyéb adatok

11 Szervezet jelenlegi tevékenységei (több is bejelölhető) *

- a) helyi televíziós műsorszolgáltatás⁵
- b) körzeti televíziós műsorszolgáltatás⁶
- c) országos televíziós műsorszolgáltatás⁷
- d) helyi-regionális rádiós műsorszolgáltatás
- e) országos rádiós műsorszolgáltatás
- f) kábeltévé szolgáltatás (csak analóg technológián)
- g) kábeltévé szolgáltatás (mind analóg mind digitális technológián)
- h) műholdas műsorterjesztés
- i) internetszolgáltatás
- j) telefonszolgáltatás
- k) műsorgyártás
- l) egyéb, éspedig: .....

A 11 a.), b.) vagy c.) bármelyikének bejelölése esetén az alábbi három kérdés megválaszolását kérjük:

12 Milyen jellegű a műsorszolgáltatása (több is bejelölhető)

- a) kereskedelmi, ingyenes hozzáférésű
- b) kereskedelmi, fizetős hozzáférésű
- c) közszolgálati
- d) közműsorszolgáltatás
- e) nem nyereségérdekelt
- f) egyéb, éspedig: .....

13 Jelenleg hogyan oldja meg műsorának terjesztését? (több is bejelölhető)

- a) saját maga által végzett földfelszíni analóg műsorszórással
- b) más által végzett földfelszíni analóg műsorszórással
- c) kábeles műsorterjesztéssel saját tulajdonú hálózaton⁸
- d) más által végzett kábeles műsorterjesztéssel⁹
- e) internetes terjesztéssel
- f) műholdas terjesztéssel¹⁰
- g) egyéb módon, éspedig: .....

14 Kérjük, adja meg, hogy amennyiben az adott körzetben más üzemeltetne helyi-körzeti multiplexet, Ön igénybe venné-e a szolgáltatását.*

igen ☐	nem ☐
----------------------------------	---------------------------------

⁵ Megvalósulhat akár analóg (analóg műsorszórás vagy kábeltévézési hálózat) vagy digitális műsorterjesztés (digitális műhold, kábeltévézési hálózat, IP alapú műsorterjesztés, digitális műsorszórás) által

⁶ Megvalósulhat akár analóg (analóg műsorszórás vagy kábeltévézési hálózat) vagy digitális műsorterjesztés (digitális műhold, kábeltévézési hálózat, IP alapú műsorterjesztés, digitális műsorszórás) által

⁷ Megvalósulhat akár analóg (analóg műsorszórás vagy kábeltévézési hálózat) vagy digitális műsorterjesztés (digitális műhold, kábeltévézési hálózat, IP alapú műsorterjesztés, digitális műsorszórás) által

⁸ Ideértve az IP alapú vezetékes műsorterjesztést is (IPTV)

⁹ Ideértve az IP alapú vezetékes műsorterjesztést is (IPTV)

¹⁰ Ideértve az Antenna Digital szolgáltatást is

A 11 f-h.) pontok bármelyikének bejelölése esetén az alábbi két kérdés kitöltését kérjük:

15 Kérjük, adja meg, van-e a tulajdonában vagy érdekeltségi körében helyi-körzeti televízió műsorszolgáltató?*	
igen ☐	nem ☐
16 A továbbítási kötelezettség körében végez-e helyi-körzeti műsorszolgáltató számára műsorterjesztési tevékenységet?*	
igen, végez ilyen tevékenységet ☐	nem végez ilyen tevékenységet ☐

Továbbítási kötelezettség: olyan kötelezettség, amely alapján a műsorterjesztők (az analóg műsorszórás kivételével) átviteli kapacitásuk egy részét kötelesek a közszolgálati, helyi, illetve magyarországi műsorszolgáltatások terjesztésére felhasználni, a Dtv. 25. §-ában meghatározottak szerint.

A 16. kérdésre az „igen” bejelölése esetén, kérjük válaszoljon az alábbiakra:

17 Ha a továbbítási kötelezettség körében végez helyi-körzeti műsorszolgáltató számára műsorterjesztési tevékenységet, adja meg, hány, illetve mely településeken végzi, továbbá hány műsort (csatornát) érint ez összesen?*	
ellátott települések száma	
ellátott települések felsorolása	
a továbbítási kötelezettség körében terjesztett műsorok (csatornák) száma (db)	
a továbbítási kötelezettség körében terjesztett műsorok (csatornák) elnevezése	

A 03 b.) választása esetén az alábbiak kitöltését kérjük:

IV. A helyi-körzeti multiplex-üzemeltető műsorterjesztési szolgáltatásának igénybe vételére vonatkozó szándék bejelentése	
18 Mely települése(ke)n, mekkora körzete(k)ben kívánja műsorát a digitális földfelszíni műsorszóró platformon terjesztetni, amennyiben van olyan multiplex szolgáltató, aki ezen területet ellátja?*	
Település(ek) neve(i)*	A lefedni kívánt területen élő lakosok száma (ezer fő)
19 Kérjük, adja meg műsorszolgáltatásának elnevezését és jellegét.*	
műsorszolgáltatás(ok) elnevezése	műsorszolgáltatás jellege (kérjük, válasszon)
	a) kereskedelmi, b) közszolgálati, c) közműsorszolgáltatás, d) nem nyereségérdekelt
20 Kérjük, adja meg, folytat-e jelenleg analóg műsorszórást.*	
igen ☐	nem ☐

III. Háttérinformációk

1. A helyi-körzeti digitális televízió műsorszóró adókra vonatkozó üzemeltetési jogosultság

A Dtv. 8. § (1) bekezdése értelmében a digitális műsorszóró adók üzemeltetésére vonatkozó jogosultság – így a helyi-körzeti televíziós műsorszolgáltatásra vonatkozó digitális adóké is – kizárólag pályázati eljárás alapján nyerhető el. A továbbiakban *digitális műsorszóró adó* meghatározás mellett a közérthetőség érdekében a *helyi-körzeti multiplex* kifejezést használjuk.

A pályázattal kapcsolatos, a jelen tájékoztatóban megfogalmazott kötelezettségek, elvárások, és értékelési szempontok kizárólag az igényfelmérő kérdőív tárgykörében érvényesek, illetve csak és kizárólag a kérdőív megfelelő kitöltéséhez szükséges, informális jellegű tájékoztatást szolgálnak. A végleges feltételeket a pályázati kiírás fogja tartalmazni.

1.1. Pályáztatás, elnyerhető jogosultság

A pályázat tárgya az igényeknek és műszaki, frekvenciatervezési lehetőségeknek megfelelően kialakított helyi-körzeti multiplexek (digitális műsorszóró adók) üzemeltetési jogosultsága.

A digitális műsorszóró adó üzemeltetési jogosultság magában foglalja:

- a) a pályázati felhívás szerinti műszaki paraméterekkel rendelkező digitális műsorszóró adó kiépítését, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvényben (Eht.) szabályozott engedélyezést követően,
- b) a műsorszóró adóhoz rendelt rádiófrekvenciák Dtv. szerinti frekvenciahasználati jogosultságát,
- c) a műsorszóró adón műsorterjesztési szolgáltatás, kiegészítő digitális szolgáltatás és más elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtását közvetlenül az előfizetők vagy felhasználók részére (ingyenesen vagy előfizetői díj ellenében), illetve más műsorterjesztők vagy elektronikus hírközlési szolgáltatók és a műsorszolgáltatók, valamint a kiegészítő digitális szolgáltatást nyújtók részére.

A digitális műsorszóró adó üzemeltetője a műsorterjesztési szolgáltatást, kiegészítő digitális szolgáltatást, illetve más elektronikus hírközlési szolgáltatást maga is végezheti, nem szükséges ezzel külön vállalkozást megbízni, ebben az esetben azonban e szolgáltatások megkezdését az Eht. vonatkozó szabályainak megfelelően köteles bejelenteni.

A digitális műsorszóró adón való megjelenéshez a jelenlegi és új műsorszolgáltatóknak nem szükséges műsorszolgáltatási szerződést kötni az Országos Rádió és Televízió Testülettel (ORTT), hanem a Dtv. 8. § (4) bekezdése alapján a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (Rttv.) 113. §-a szerinti nyilvántartásba vételüket kell kérni. Ez azt is jelenti, hogy nem kerül sor a műsorszolgáltatási jogosultságok Rttv. szerinti pályáztatására és műsorszolgáltatási szerződés kötésére.

A digitális műsorszóró adón való megjelenés végleges műszaki és gazdasági feltételei – a műsorterjesztőt terhelő továbbítási, illetve szerződéskötési kötelezettség előírása és leendő multiplex üzemeltető pályázati ajánlata – a pályáztatás (pályázati kiírás dokumentáció és hatósági szerződés) során kerülnek meghatározásra.

A digitális műsorszóró adó műszaki megvalósítására három lehetőség van:

- (a) egy digitális adó által sugárzott helyi-körzeti multiplex, amely esetben az adó SFN¹¹-re alkalmas kell legyen,
- (b) több helyi-körzeti adó helyett egy nagyobb teljesítményű közös adó működtetésével, amely az igényelt ellátási területeket lefedi,
- (c) több helyi-körzeti adó SFN-ben való működtetésével, amely az igényelt ellátási területek összevonásával jár.

Mind a három esetben szükséges, hogy az adók SFN-képesek legyenek, hogy a későbbi új belépők számára is legyen lehetőség felkerülni a platformra.

1.2. A frekvenciahasználat tartalma

A Dtv. 13-18. §-ai értelmében a digitális műsorszóró adó üzemeltetője a pályázatban szereplő műszaki és ellátottsági jellemzőket biztosító műsorszóró adó működéséhez szükséges frekvenciatartományt alkotó frekvenciák használatára szerez jogosultságot, melyekhez szükség van frekvenciakijelölési határozatra és rádióengedély megszerzésére is. (A pályázat alapján tehát nem egyedi frekvenciák frekvenciahasználati jogosultsága szerezhető meg, hanem a pályázat nyertese számára akár más frekvencia is kijelölhető, amennyiben az frekvenciagazdálkodási szempontból szükséges. Az NHH-nak ebben az esetben lehetősége nyílik a pályázatban megjelölt frekvenciát visszavonni és helyette olyan más frekvenciát kijelölni, amely teljesíti az eredeti frekvenciahasználati jogosultság feltételeit.)

1.3. Eltérés az országos pályázattól

A Dtv. 43. § (6) bekezdése az országos pályázat elemeit rendeli megfelelően alkalmazni a helyi-körzeti pályáztatásra is. Az országos pályáztatásra vonatkozó eljárásrend (a pályázati eljárás lefolytatásának szabályai) tekintetében az országos pályáztatásra vonatkozó törvényi szabályozástól való eltérés nem indokolt, ugyanakkor a helyi-körzeti piac sajátosságaira figyelemmel szükségesnek mutatkozik a pályázat egyes tartalmi elemei esetében az országos pályázattól való eltérés (így például a jelen tájékoztató 1.6.1, 1.7.2 pontjai szerinti esetekben). Az eltéréseket a jelen igényfelmérésre érkezett válaszok figyelembevételével a pályázati kiírási dokumentáció határozza meg részletesen.

1.4. Ellátási terület

Egyes műszaki megvalósítási esetekben, illetve egyes igények esetén a jelenlegi ellátási területek méretének növelésével lehet számolni, így például a jelenlegi földfelszíni analóg műsorszórók a digitális átállás után a jelenlegi vételkörzetüket az adott kistérség határáig kibővíthetnék. Igény esetén a kistérségi méretű helyi műsorszolgáltatás biztosítható azzal a frekvenciagazdálkodási korláttal, hogy van olyan kistérség, ahol ez nem lesz megvalósítható. A részleteket a *Műszaki segédlet* 3) pontja tartalmazza.

Emellett fontos kiemelni, hogy ugyancsak frekvenciagazdálkodási szempontok miatt az NHH azonos településen belül vagy az egymástól 15-20 km-t meg nem haladó távolságra lévő igények többségében nem tud önálló frekvenciát biztosítani. Ezen igények esetén az NHH csak egy műsorszóró adó vagy SFN számára tud frekvenciát kijelölni.

---

¹¹ **SFN (Single Frequency Network):** ugyanazon a rádiófrekvenciás csatornán azonos jeleket sugárzó szinkronizált adóállomások, nagyterjedésű területek ellátása céljából, amelynek műsorát a felhasználó egy adó műsoraként érzékeli.

Ez azt jelenti, hogy ezeken a területeken egy multiplex-üzemeltetői pályázat lesz kiírva, és a pályázat nyertesének lesz kötelezettsége továbbítani a műsorokat az előírt műszaki peremfeltételeknek (pl. modulációs mód) megfelelően, kiindulásként

- a) egy digitális adóval vagy
- b) azonos frekvencián működő digitális adókkal (SFN).

Ebből az következik, hogy a multiplex alapú műsorszóráshoz a fentiek megvalósítása a jelenlegi helyi földfelszíni műsorszolgáltatók, adóüzemeltetők esetében is együttműködést, illetve a korábbi gyakorlatukhoz képest változtatást igényel, amennyiben műsorukat a földfelszíni digitális platformon is elérhetővé kívánják tenni. Ez a következőképpen valósítható meg:

- a) egyikük tulajdonában álló multiplex-üzemeltető köteles a másik, illetve a mások műsorait is, amennyiben erre igény jelentkezik, vagy
- b) közös multiplex-üzemeltetőt alapítanak, amely mindegyikük műsorát, illetve mások műsorait is továbbítja, amennyiben erre igény jelentkezik, vagy
- c) független multiplex-szolgáltatóhoz csatlakoznak, amennyiben az adott területen van ilyen szolgáltatás.

Az NHH a beérkező igények elemzése alapján a műszaki megoldási lehetőségeket figyelembe véve írja ki a pályázatot.

A megvalósítás elveit és a tervezési részleteket a *Műszaki segédlet 2)* pontja tartalmazza.

Az adott területen a multiplex kapacitásának teljes kihasználásáig az NHH nem pályáztat új frekvenciát.

Az adó üzemeltetőnek – amennyiben a multiplexben rendelkezik szabad kapacitással – kötelezettsége megfelelő ajánlattal az új belépő csatlakoztatása is.

Amennyiben akár igény, akár műszaki megvalósításból fakadóan (pl. SFN kialakítása vagy vételi mód változása miatt) az ellátási terület mérete oly módon változik meg, hogy az Rttv. 2. § szerinti definíciókban rögzített helyi (vagy körzeti) ellátási terület méretét meghaladja, az a műsorszolgáltatók számára a jelenlegi – ORTT felé fizetendő – műsorszolgáltatási díj mértékét is érintheti. A műsorszolgáltatási díj szabályozásáról az ORTT saját hatáskörben dönt, ezzel együtt az ORTT és az NHH szakmai egyeztetést kezdett e témában. Az ellátási terület növekedése az Rttv. alapján többletkötelezettségeket (pl. műsorszerkezeti kötelezettségeket) is eredményezhet a műsorszolgáltató számára.

1.5. Az igények alapján a pályáztatandó multiplexek meghatározása

A korábban megtartott előzetes meghallgatásra, illetve az ott megszerzett információkra alapozó, de azon túlmutató jelen felmérés során a helyi és körzeti multiplex és digitális adó üzemeltetését tervezők konkrét igényeit várja az NHH. Ezen igények alapján, figyelembe véve a frekvenciagazdálkodási szempontokat, elkészíthető lesz a pályáztatandó multiplexek műszaki tartalma.

A multiplex- és adóüzemeltetési igénnyel összefüggésben szükséges annak ismerete, hogy:

- az adatot szolgáltató folytat-e jelenleg helyi analóg földfelszíni műsorszórást,
- milyen települést, vagy településeket, illetve mely települések milyen körzeteit akarja a digitális televíziós multiplex üzemeltetőként ellátni,
- az üzemeltetendő adó meglévő telephelyre kerülne, vagy van-e tervezett telephely (telephely adatait kérjük megadni),
- hány és mely műsorokat szeretnének (terveznek) a multiplexbe elhelyezni és ebből mennyi a saját műsor,
- milyen kötelezettségeket vállalnak más műsor/műsorok befogadására,

illetve annak, hogy

- ha nem kíván helyi-körzeti multiplex-üzemeltető lenni egy műsorszolgáltató, de a helyi-körzeti multiplex-üzemeltető műsorterjesztési szolgáltatását igénybe kívánja venni.

Ez utóbbi esetben a helyi-körzeti műsorszolgáltató csak akkor képes megjelenni a helyi-körzeti multiplexen, ha az üzemeltetésre kiírt pályázaton a jogosultságot valamelyik szolgáltató elnyeri. Ennek hiányában az adott helyen nem lesz lehetőség földfelszíni digitális műsorszórásra, így a műsorszolgáltató sem juttathatja el műsorát ezen az úton nézőkhöz.

A beérkezett igények alapján az NHH megvizsgálja az adott körzet műszaki lehetőségét és, figyelembe véve a hatékony frekvenciagazdálkodás és a méretgazdaságos műsorszórás szempontjait is, a pályázati kiírásban megadja a pályáztatandó multiplexekre vonatkozó alábbi műszaki adatokat:

- a telephely megnevezése,
- a TV csatorna vagy középfrekvencia megjelölése,
- az antenna magassága,
- a kisugárzott teljesítmény,
- az antenna karakterisztikája,
- az antennapolarizáció,
- a vételkörzet nagysága,
- az ellátott lakosság száma,
- a modulációs mód,
- SFN-nel való megvalósítás esetén a vonatkozó kötelezettségek,
- a műszaki korlátozások.

A jelenlegi analóg adók telephelyeire az NHH a meglévő műszaki paraméterek alapján végzi el a számításokat, új igény esetén az NHH az igényfelmérésben megadottak alapján úgynevezett „elvi” telephelyre számol, amelyet a pályázat győztese a reális megvalósítási lehetőségek függvényében módosíthat.

1.6. A multiplex-üzemeltetési jogosultsághoz kapcsolódó kötelezettségek

1.6.1. Továbbítási és szerződéskötési kötelezettségek

A pályázati kiírásban előírásra kerül továbbítási és szerződéskötési kötelezettség, továbbá az, hogy ez hány műsorhelyig terjedjen (a műsorhelyek száma a műszaki megvalósítás függvénye, és a pályázónak úgy kell felkészülnie, hogy igény esetén ezt biztosítani tudja). Nem kerül előírásra az országos digitális műsorszóró hálózaton a Dtv. alapján már helyet kapott műsorszolgáltatókra (közszolgálati és kereskedelmi) továbbítási vagy szerződéskötési kötelezettség, mivel e kötelezettségek az országos digitális műsorszóró hálózaton nem szereplő, de értéket képviselő már működő vagy új műsorszolgáltatókra vonatkoznak majd.

Értékelési szempont a szerződéskötési kötelezettség keretében a pályázó által vállalt műsorterjesztés maximált ára, valamint várható kötelezettség lesz a költségorientált árazás, amely tartalmazza a megtérüléshez és a befektetett tőke elvárt hozamához szükséges jövedelmet is. Továbbá várhatóan értékelési szempontot képez a szerződéskötési kötelezettség keretében az is, hogy a multiplex szolgáltató hány olyan műsorszolgáltató műsorának továbbítását vállalja, amely vállalást tett az ORTT felé a helyi közélettel foglalkozó, a helyi mindennapi életet bemutató, segítő műsorszámok értékelhető arányára vonatkozóan.

1.6.2. Külön gazdasági társaság létrehozása

A pályázók számára a digitális műsorszóró adó üzemeltetési jogosultságra önálló gazdasági társaság létrehozása kerül előírásra oly módon, hogy amennyiben a pályázó törvényi okok miatt nem jogosult gazdasági társaság alapítására, abban az esetben a pályázat ettől

eltekint. Ebben az esetben azonban a műsorterjesztéshez kapcsolódó tevékenységre vonatkozó adatok, információk elkülönült vezetése kerül előírásra hasonlóan ahhoz, ahogy az Eht. szerint a más iparágban kizárólagos vagy különleges jogok alapján tevékenységet végző elektronikus hírközlési szolgáltató köteles az elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos költségeit, ráfordításait és bevételeit könyveiben és nyilvántartásaiban elkülönítetten kimutatni, mintha ezen tevékenységeket elkülönült gazdálkodó szervezet végezte volna.

1.6.3. Adó telepítése, üzemeltetése és moduláció biztosítása

Az adó telepítését és üzemeltetését a pályázat nyertese vagy annak alvállalkozója végezheti. A műsorjel eljuttatása a műsorszolgáltató telephelyétől a műsorterjesztő átvételi pontjáig a műsorszolgáltató kötelezettsége, a megvalósításhoz alvállalkozót igénybe vehet, aki lehet az adó üzemeltetője is.

Az SFN-ben működő adó modulációjának ellátási kötelezettsége az adó üzemeltetőjét terheli. Így az SFN-ben működő adó üzemeltetőjének vagy alvállalkozójának kötelezettsége az adó által kisugározandó tartalom eljuttatása az Eht. szerinti multiplex technikai szolgáltatótól az SFN-adóig és az adó üzemeltetése az SFN beállításainak megfelelően.

A frekvenciakészlet hatékony felhasználása érdekében a pályázat győztesének, vagy alvállalkozójának a hatósági szerződés aláírását követően frekvenciakijelölési határozatot kell kérni és 6 hónapon belül vagy legkésőbb 2011. december 31-ig meg kell kezdeni a digitális műsorszórást. Az NHH az ezen határidőn belül ki nem használt – a frekvencia használati jogot is tartalmazó – műsorszóró adó üzemeltetési jogosultságot visszavonja és új igény esetén újra pályáztatja.

1.7. A multiplex üzemeltetési jogosultsághoz kapcsolódó jogosultságok

1.7.1. A jogosultság időtartama

Az országos pályázathoz hasonlóan 12 év.

1.7.2. Saját műsorszolgáltatás lehetősége

Természetesen a digitális műsorszóró adó üzemeltetőjének joga van saját műsorszolgáltatása továbbítására. A Dtv. 22. § (4) bekezdését a pályázat a műsorszóró adón elérhető korlátozott számú műsorszolgáltatásra figyelemmel nem alkalmazza. Az Rttv. 124. § (1) és a 127. § (2) szerinti tulajdonra vonatkozó korlátozások is figyelembe veendőek.

1.7.3. Kiegészítő digitális szolgáltatás és/vagy elektronikus hírközlési szolgáltatás biztosítása

A műsorterjesztésre le nem kötött rész nem használható fel korlátlanul kiegészítő digitális szolgáltatás és/vagy elektronikus hírközlési szolgáltatás (pl adatszórás, internet hozzáférés) biztosítására, az csak a multiplex teljes kapacitásának 15%-ig használható fel a Dtv 8. § (6)-ban meghatározott sorrendben és meghatározott célra.

1.7.4. Kereskedelmi műsorszolgáltatások felvétele

A digitális műsorszóró adó üzemeltetője kereskedelmi műsorszolgáltatás céljára is használhatja a kapacitását a pályázati kiírás(ok)ban meghatározott korlátokon belül.

1.8. Műszaki jellemzők

1.8.1. Adók száma és SFN-képesség

Az adók számát az adóüzemeltető dönti el, azonban az adóknak, függetlenül a megvalósítás három lehetséges módjától, SFN-képesnek kell lenniük oly módon, hogy az SFN-képesség megvalósítására legkésőbb akkor kell sor kerüljön, amikor szükségessé válik az SFN-be kapcsolódás, és az SFN-képesség biztosítása az adó üzemeltetőjét terheli.

A multiplexhez csatlakozót terheli a műsorterjesztési díj vagy ha a SFN-ben csatlakozik a saját SFN-"adó" kiépítése és a moduláció költsége, valamint a jelének a multiplexhez eljuttatása, valamint a jel visszajuttatása költsége, amit díj ellenében a multiplex üzemeltető is biztosíthat számára. A részleteket lásd a *Műszaki segédlet 2.)* pontjában.

1.8.2. Adásmód (rendszervariáns)

Igényeknek megfelelő átviteli kapacitáshoz szükséges adásmód a pályázati kiírás része. A részleteket lásd a *Műszaki segédlet 1.)* pontjában.

1.8.3. A multiplex teljes kapacitása, a programok száma

A műszaki megvalósítás függvénye, előzetesen nem kerül előírásra.

1.8.4. Tömörítési eljárás

Az országos tömörítési eljárással megegyezően MPEG-4 AVC/H.264 előírására kerül sor.

1.8.5. Vételi mód

A vételi módnál – általános szabályként – a fix tetőantennás vételi mód kerül meghatározásra a szükséges teljesítményértékeket és a nemzetközi koordinációt is figyelembe véve. Magasabb térerősséget igénylő vételi mód a frekvenciagazdálkodási szempontok vizsgálata után, esetleg a szükséges teljesítményértékeket és a nemzetközi koordinációt is figyelembe véve lehet biztosítható.

1.9. Díjak

1.9.1. Frekvenciahasználati díj

Az frekvenciahasználattal összefüggő díjakat az NHH a frekvencialekötés és -használat díjáról szóló 6/1997. (IV.22) KHVM rendelet alapján határozza meg.

1.9.2. A pályázati díj

A pályázati díj a pályázati kiírásban kerül meghatározásra, melynek kialakítása során a Nemzeti Hírközlési Hatóság figyelembe veszi a potenciális pályázók körének gazdasági lehetőségeit.

2. A pályáztatás menetrendje

A helyi és körzeti vételkörzetű földfelszíni digitális műsorszórók pályáztatása két fő szakaszból áll:

- a Nemzeti Hírközlési Hatóság elkészíti a pályázattervezetet, amelyet az Országgyűlés Eseti Bizottsága (OGYEB) jóváhagyása esetén követ a pályázattervezet konzultációja;
- a konzultációs észrevételek alapján a Nemzeti Hírközlési Hatóság átdolgozza a pályázattervezetet, amelynek átdolgozott változatáról az OGYEB-nek ismételtlen állásfoglalást kell kiadnia, hogy az megfelel-e a jogszabályoknak, ha ez megtörténik, akkor kerül sor a pályázat kiírására.

Az OGYEB mind a pályázattervezet, mind a végleges pályázat esetén jogosult arra, hogy indokolással ellátva – akár több ízben is – visszaküldje a Hatóságnak átdolgozásra, ezért az alább ismertetett menetrendben kettébontottuk a pályázattervezet konzultációjának és pályáztatásnak a menetrendjét, és így mutatjuk be a két szakaszt, és azok elvi – maximális hosszát. Emiatt nem adható meg előre az, hogy a pályáztatás a pályázattervezet konzultációt követően pontosan mennyi idő után kezdődhet.

Az alább ismertetett menetrend a Dtv. 40-42. §-ban rögzítetteket tartalmazza áttekintő tájékoztató táblázatban.

2.1. Pályázattervezet konzultáció menetrendje

	időzítés	napok száma
A pályázattervezetet törvényességi szempontból megvizsgálja az OGYEB		
Hirdetmény közzététele a pályázattervezetről és a konzultációról az NHH honlapján	A közzététel napjának a Hatóság honlapján való megjelenés napja számít	0
Konzultáció a pályázattervezetről	A közzétételt követő 15 napon belül	15
Írásbeli kérdések a konzultációhoz	Kérdések a konzultációt megelőző 5. napig küldhetők be	
Konzultációhoz észrevételek írásban	A közzétételt követő 20 napon belül küldhetők be	20
A pályázattervezet konzultációról összefoglaló készítése	A Hatóság honlapján kell megjelentetni, a konzultációt követő 10 napon belül	25
Pályázattervezet átdolgozása: a konzultációs észrevételek figyelembe vételével kell véglegesíteni a pályázati kiírást	A közzétételt követő 30 napon belül	30

2.2. A pályáztatás menetrendje

	időzítés	napok száma
A pályázati kiírást az OGYEB a jogszabályoknak megfelelőnek találja		
Pályázat kiírása	Az NHH a Hatóság honlapján és két országos napilapban felhívást tesz közzé a pályázat kiírásáról	0
Pályázati ajánlatok leadása (ajánlattételi határidő)	A pályázat kiírását követő 30 napon belül	30
Határozathozatal az egyes pályázati ajánlatok vagy a pályázat érvénytelenségéről	Ajánlattételi határidőt követő 15 napon belül	45
Az OGYEB törvényességi szempontból megvizsgálja az egyes pályázati ajánlatokról vagy a pályázat érvénytelenségéről szóló határozattervezetet	A határozattervezetet követő 15 napon belül	60
<p>Amennyiben a pályázat érvénytelenségéről szóló határozat születik, és azt az OGYEB is a jogszabályoknak és a pályázati kiírási dokumentációnak is megfelelőnek találja, akkor ezen a ponton – bár sikertelenül, de – lezárul a pályázati folyamat, egyébként a következők szerint zajlik tovább:</p>		
Pályázat eredményét tartalmazó tervezet megküldése az OGYEB részére	Ajánlattételi határidőt követő 60 napon belül	90
Az OGYEB állásfoglalást hoz a pályázat eredményét tartalmazó tervezethez való hozzájárulás megadásáról vagy megtagadásáról, vagy alaki/számítási hiba esetén indoklással egy ízben visszaküldheti a Hatóság részére átdolgozásra	A tervezet megküldését követő 15 napon belül Az esetleges átdolgozásra a Hatóságnak 10 nap áll rendelkezésére	105
<p>Amennyiben a fenti határidőn belül az OGYEB nem hoz állásfoglalást, akkor a pályázat érvénytelen, illetve ha nem adja meg a tervezethez a hozzájárulást, akkor ezen a ponton – bár sikertelenül, de – lezárul a pályázati folyamat, egyébként a következők szerint zajlik tovább:</p>		
Pályázat eredményének közzététele	Az OGYEB jóváhagyó állásfoglalását követő 30 napon belül (de nem lehet hamarabb, mint a pályázat kiírását követő 60 nap, és nem haladhatja meg a pályázat kiírása utáni 150 napot)	135-150 (annak függvénye, hogy visszaküldésre kerül-e a pályázat eredményét tartalmazó tervezet a Hatósághoz átdolgozásra)
Hatósági szerződés(ek) megkötése	Az OGYEB jóváhagyó állásfoglalását követő 45 napon belül	150-165

3. A jelenlegi piaci környezet

3.1. A televíziós műsorterjesztési piaci környezet

A magyarországi műsorterjesztői piac 14 legjelentősebb szereplője (Antenna Hungária Zrt., DIGI Kft., FiberNet Zrt., HD Platform Kft., Invitel Zrt., Magyar Telekom Nyrt., PARISAT Kft., PR TELEKOM Zrt., RubiCom Zrt., TARR Kft., TvNetWork Nyrt., UPC Kft., ViDaNet Zrt., Zelka Zrt.) – a vezeték nélküli műsorterjesztési piac teljes körű figyelembevételével – az NHH Televíziós gyorsjelentés februári adatai szerint az összes előfizetés 80-85 százalékát fedi le mintegy 2,495 millió előfizetéssel.

Az előfizetéses piac (azaz a kábeltévé, IPTV és műholdas televíziós szolgáltatások) három legnagyobb szolgáltatója előfizetőszám alapján a UPC Kft., a Magyar Telekom Nyrt. (T-Home) és a DIGI Kft.

A vezeték nélküli előfizetéses piac jelenleg ötszereplős, három szereplője (a Magyar Telekom Nyrt., a UPC Kft. és a DIGI Kft.) a vezeték nélküli és a vezetékes piacon is, míg két szolgáltató (az Antenna Hungária Zrt. és a HD Platform Kft.) csak a vezeték nélküli piacon van jelen.

Az országos földfelszíni digitális televíziós platform üzemeltetője az Antenna Digitális Televízió Műsorterjesztő Kft., amely jelenleg – a Hatósági szerződéssel összhangban már az ország területének 88 százalékán, 2010 végére pedig már hazánk 95 százalékán biztosítja a digitális földfelszíni vétel lehetőségét. A platformon 2010 áprilisában hét előfizetés nélkül fogható (FTA) és két előfizetéses műsor érhető el (ezek az m1, m2, Duna Tv, Duna II Autonómia, RTL Klub, tv2, Euronews, valamint az ATV és a hírTV).

A földfelszíni analóg televíziós platformon a három országos földfelszíni analóg televízió mellett 2010 áprilisában – az ORTT nyilvántartása alapján – 45 helyi műsorszolgáltató működött, körzeti ezen a platformon egyáltalán nincs jelen.

A helyi földfelszíni sugárzású műsorszolgáltatók alig 11%-a közműsorszolgáltató, illetve egy szolgáltató nem nyereségérdekelt. 2010 áprilisában több mint egyharmaduk honlapján elérhetőek a műsorok vagy azok egy része online adás formájában, azaz a televíziós adással szinkronban nézhetően, a műsorok vagy azok egy részének utólagos megtekintése ennek majdnem kétszerese, a műsorszolgáltatók 60%-a esetén van a honlapokon szabadon nézhető archívum. Ezen műsorszolgáltatók műsora elérhető kábeles terjesztéssel is.

Műholdon és a földfelszíni digitális műsorszóró hálózaton – az ORTT 2010. április nyilvántartása alapján – 12 műsorszolgáltató összesen 15 körzeti televíziós műsorszolgáltatást nyújt, aminek egyötöde körzeti közműsorszolgáltatás.

A 476 vezetékes műsorszolgáltató – szintén az ORTT 2010. áprilisi nyilvántartása alapján – összesen 530 helyi televíziós műsorszolgáltatást nyújt, aminek közel egyharmada közműsorszolgáltatás.

3.2. Fogyasztói ellátottság és trendek

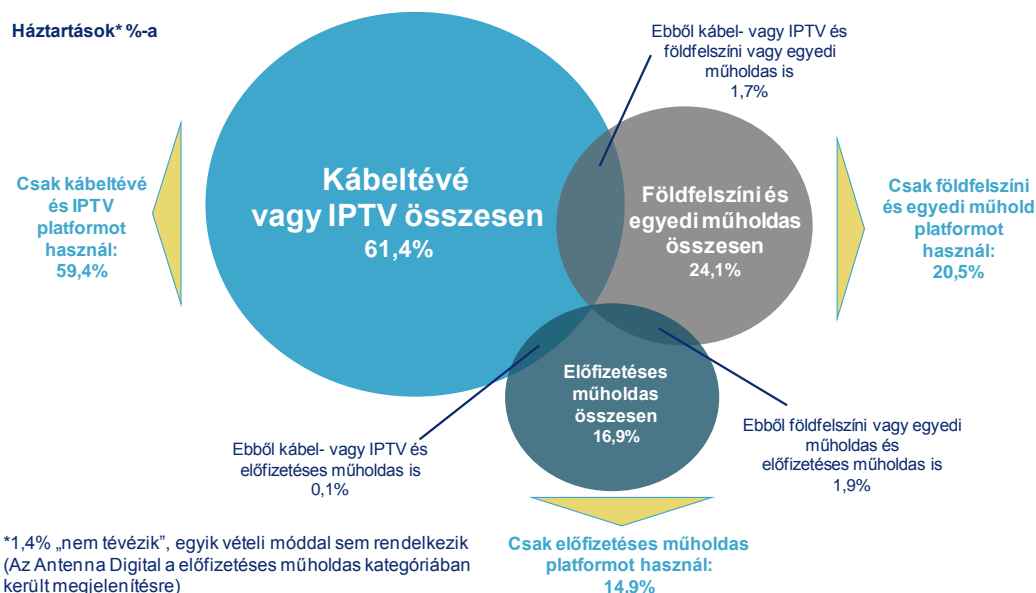
3.2.1. Platformok és kulcsmutatók

Az NHH Digitális átállás monitoring II. félévi adatai alapján elmondható, hogy a magyar háztartások szinte kivétel nélkül (99%) rendelkeznek működőképes tévékészülékkel. Egy háztartásban átlagosan 1,6 db készülék van, HD-adások vételére jelenleg a háztartások 6%-a képes.

Kábelen keresztül tévéznek hazánk lakosságának legnagyobb része – mintegy 4 millió háztartásból 2,392 milliónál érhető el televíziós adás ily módon. Az egyedi műholdas és a szoba- vagy tetőantennás földfelszíni televíziózás elterjedtsége az elmúlt időszakban folyamatosan csökkent, míg az előfizetéses műholdas és az IPTV-szolgáltatás részesedése tovább nőtt. Továbbra is a lakosság 1,4 százaléka nem tévéznek, csökken a platformok kereszthasználata, már kevesebb, mint 6 százaléknál az olyan háztartás, ahol egynél több platformon tévéznek.

2009-ben 26 százalékra volt tehető azon háztartások aránya, akik a földfelszíni analóg tévétvételi módot használják, és ebből közel 820 ezren (a háztartások 21 százaléka) kizárólag így érik el a tévéadást. Ezek a háztartások a digitális átállás elsődleges érintettjei, hiszen ők a jelenlegi országos földfelszíni tévécsatornákat, köztük a közszolgálati m1-et csak ilyen módon érik el.

A háztartások 1,4%-a arról számol be, hogy nem vesz igénybe semmilyen tévétvételi módot, azaz „nem tévéznek”.

Forrás: Digitális átállás monitoring, 2009. II.

Az elmúlt évek adatait áttekintve elmondható, hogy a kábeltelevíziós vagy IPTV-s előfizetések aránya kis mértékben növekedett. Arányaiban a legnagyobb bővülést a fizetős műholdas szolgáltatók körében figyelhetjük meg, míg 2007-ben csak minden 10. háztartás, addig mára már szinte minden 6. háztartás rendelkezik ezzel a vételi móddal.

Az előfizetéses műholdas szolgáltatások sikere elsősorban a kisebb településen élőknek „köszönhető”, ezeken a területeken ugyanis a kábeltelevíziós ellátottság jelentősen elmarad a nagyvárosokétól. Esetükben 28 százalék volt ezen platform elterjedtsége a kábel és az IPTV 42 százalékaival szemben, míg a fővárosban közel teljes a kábel és az IPTV dominanciája (84 százalék), az előfizetéses műholdas tévé szerepe pedig szinte elhanyagolható (6 százalék). Szintén a kistelepüléseken a legjellemzőbb a földfelszíni televíziós vételi mód – 100-ból 30 háztartásban használják ezt a technológiát, bár érdemes megjegyezni, hogy 2005-ben még 52-ben tették ugyanezt.

A 2008-ban már megfigyelt tendenciát folytatva tovább csökken a platformok „kereszt-használata”: 2009-ben már csak a háztartások kevesebb, mint 6%-a élt többféle vételi móddal (míg 2008-ban 7,5%), a kereszthasználata esetén jellemzően földfelszíni analóg vétellel egészítik ki az előfizetéses, illetve az egyedi műholdas vételi módokat.

Igényfelmérő kérdőív és háttérinformációk a helyi és körzeti vételkörzetű földfelszíni digitális műsorszórók pályázatához 2010. május 11.

Módosított verzió (a kérdőív 06. pontjának módosításával)

	2007	2008	2009 I.	2009 II.	2007	2008	2009. I.	2009. II.
Háztartások: ezer db				Bázis: összes háztartás*, egy háztartás egynél több televíziós platformot is használhat!				
Kábeltévé	2 454,3	2 376,0	2 440,7	2392,1	61,3%	59,4%	61,0%	59,8%
Előfizetési műholdas	474,0	544,1	620,3	676,4	11,8%	13,6%	15,5%	16,9%
IPTV	n.a.	n.a.	40,5	63,7	n.a.	n.a.	1,0%	1,6%
Egyedi műholdas	257,3	194,9	163,5	139,8	6,4%	4,9%	4,1%	3,5%
Szoba- vagy tetőantenna	1 235,4	1 174,2	966,4	912,2	30,9%	29,3%	24,1%	22,8%
Összesen**					110,4%	107,2%	105,7%	104,6%

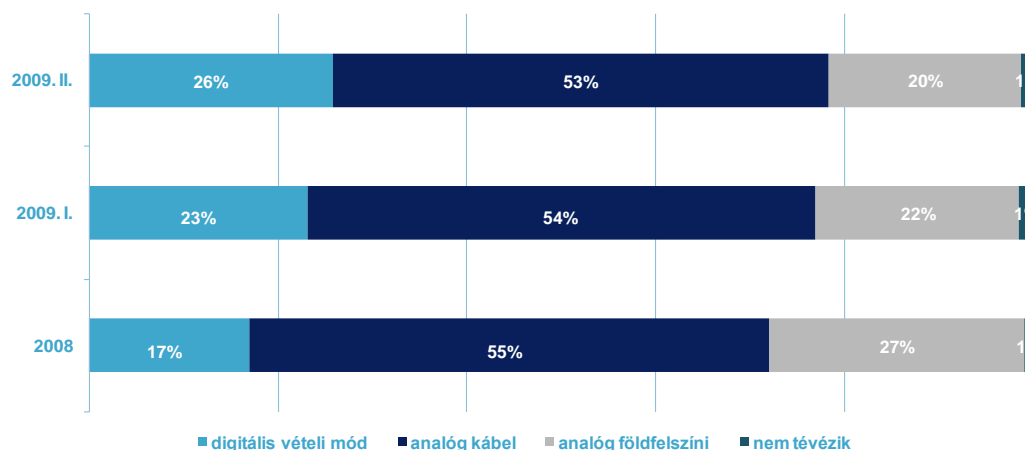
* Összes háztartás: 4 002 ezer

**A 100 százalékot meghaladó összesen eredmény azzal magyarázható, hogy egyes háztartások egyszerre több platformon is tévéznek, például valamelyik előfizetési mód mellett még megtartották pl. a szoba- vagy tetőantennát is.

Forrás: Digitális átállás monitoring, 2009. II.

A digitális televíziózás részaránya folyamatosan emelkedik a televízió-vételi módok körében, 2009 végére már háztartások egynegyede (26 százalék) használt digitális platformot.

Háztartások %-a

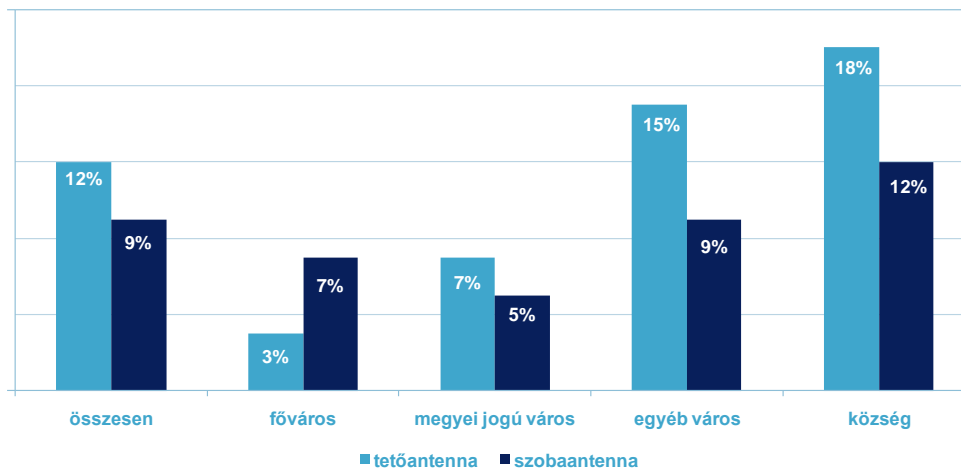

Forrás: Digitális átállás monitoring, 2009. II.

3.2.2. A szoba- és tetőantennás vételi mód

A szoba- és tetőantennás vételi mód megoszlása településtípusonként jellegzetes eloszlást mutat.

Adott településtípuson tévészó háztartások %-a

Forrás: Digitális átállás monitoring, 2009. II.

3.2.3. Előfizetői szolgáltatás a műsorterjesztési piacon

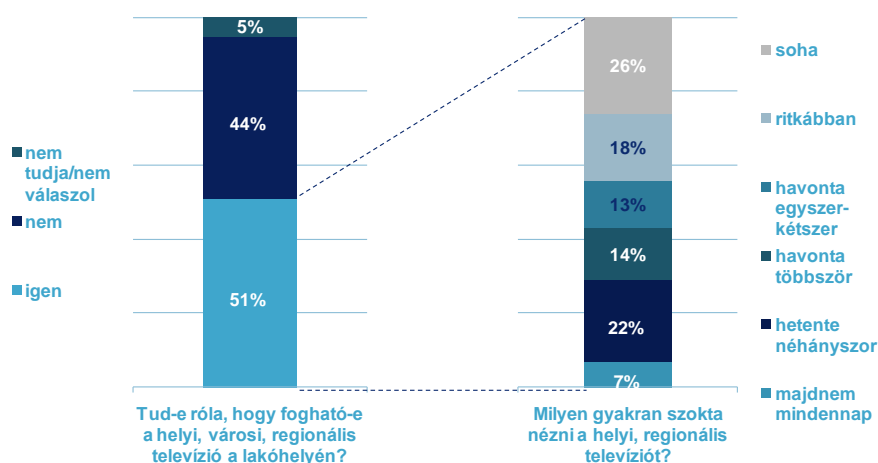
A digitálisan televíziózó háztartások száma a tizennégy legnagyobb magyarországi műsorterjesztő hálózatában – az előfizetéses piac 80-85 százalékát lefedő, NHH Televízió gyorsjelentés adatai szerint – 2010. februárra már 1,178 millióra bővült. Ezen digitális előfizetéseken belül 421 ezer a kábeltelevízióra vagy IPTV-re előfizetők száma és 757 ezer a műholdas szolgáltatást igénybe vevők száma, ezzel a gyorsjelentésben szereplő szolgáltatók adatai szerint az előfizetéssel rendelkező háztartásokon belül 17 százalék a digitális kábeltévére vagy IPTV-re előfizetők aránya.

3.2.4. Helyi és regionális adások elérhetősége és nézettsége

A magyar háztartások fele tudja úgy, hogy fogható a lakóhelyén valamilyen helyi, városi, regionális tévéadás. A helyi, városi, regionális tévéadásról tudók kevesebb mint egyharmada (29%) nézi ezeket a csatornákat legalább heti rendszerességgel.

Tévészó felnőtt lakosság %-a

Helyi, városi, regionális tévéadást elérő felnőtt lakosság %-a

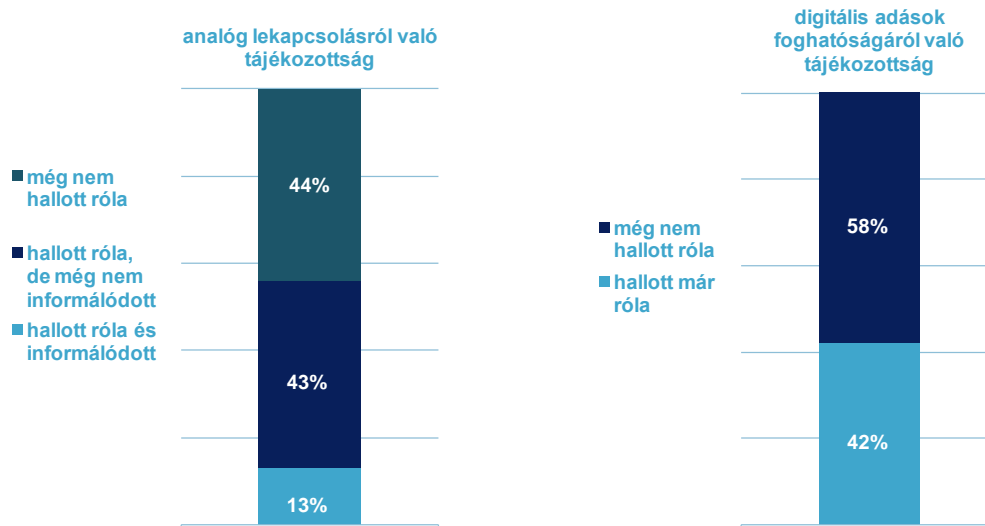

Forrás: Digitális átállás monitoring, 2009. II.

3.2.5.A digitális átállás a fogyasztók szemszögéből

Az analóg sugárzás 2011 végén történő leállításáról (az analóg lekapcsolásról) 4,6 millióan tudnak (a lakosság 56 százaléka), és 3,4 millióan hallottak arról (a lakosság 42 százaléka), hogy az ország egyes területein már jelenleg is fogható a digitális adás. Az elsődlegesen érintett csoportok az átlagnál kevésbé informáltak, a csak szoba- vagy tetőantennával rendelkezőknek kevesebb mint egyharmada (29 százalék) hallott még csak arról, hogy az ország egyes területein már jelenleg is fogható a digitális adás.

Tévésző háztartásban élő felnőtt lakosság %-a

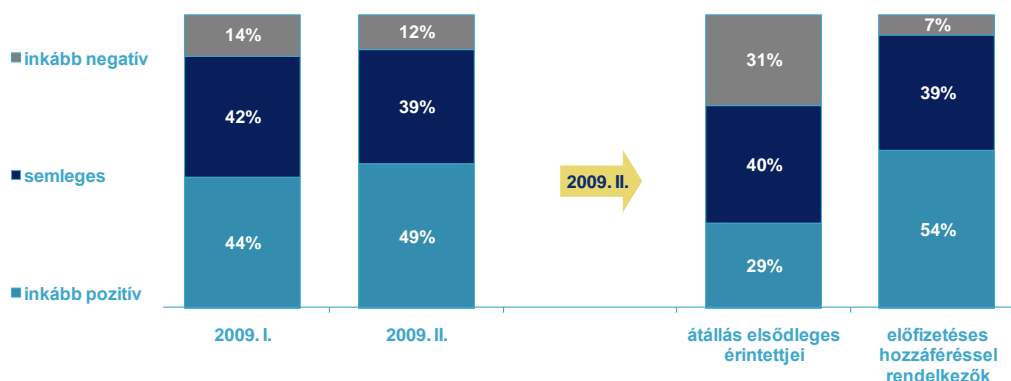

Forrás: Digitális átállás monitoring, 2009. II.

A digitális átállás megítélése javult, a korábbi 44 százalékkal szemben tavaly ősszel már a lakosság 49 százaléka ítélte meg pozitív módon a folyamatot, sok volt a semleges vélemény is, míg negatívnak csak minden tizedik ember (12 százalék) értékelte az átállást.

Nem meglepő módon az átállás elsődleges érintettjei, a jelenleg televíziót analóg földfelszíni módon, szoba- vagy tetőantennával nézők, akikre mindez konkrét feladatot ró, kevésbé ítélik meg pozitívan a jelenséget.

Tévésző háztartásban élő felnőttek %-a

Forrás: Digitális átállás monitoring, 2009. II.

Már minden második felnőtt (a lakosság 52 százaléka) tisztában van azzal, hogy a régi készülékekhez dekóder kell a digitális földfelszíni adás vételéhez, azonban a dekóder nélküli vételre alkalmas televíziókészülékeket a felnőtt lakosság fele, míg az elsődlegesen érintettek

háromnegyede nem tudja, miről lehet felismerni. Minden harmadik felnőtt (a lakosság 34 százaléka) tévesen úgy gondolja, hogy az átállás miatt a jövőben fizetni kell a jelenleg ingyenesen elérhető csatornákért.

3.3. A digitális átállás státusa az EU-ban

Európa számos országa már jelentősen előrehaladt a digitális átállás folyamatában, és a tervek szerint a legtöbb európai ország le fogja kapcsolni az analóg műsorszórókat 2015 végéig. Az Európai Bizottság ajánlása azt tartalmazza, hogy a tagállamok ezt 2011 végéig tegyék meg.

Az analóg televíziós műsorszórók teljes körének lekapcsolását, a bizottsági ajánlásnak megfelelően – néhány kivétellel – szinte valamennyi uniós ország legkésőbb 2011 végéig tervezi megvalósítani.

Az országok egy része (Belgium, Dánia, Finnország, Hollandia, Németország, Norvégia, Spanyolország, Svédország és Svájc) már teljes körűen átállt a földfelszíni digitális televíziószolgáltatásra, azaz területükön már nem működik földfelszíni analóg televízió műsorszóró. Az analóg műsorszórók lekapcsolása a legtöbb országban fokozatosan, régióként történt, történik, ez alól a dán és a finn lekapcsolás kivétel, ahol egy időpontban történt a az összes analóg adó lekapcsolása.

Ország	Digitális átállás kezdete	Tömörítési formátum	Analóg műsorszórók lekapcsolása
Ausztria	2006	MPEG-2	2010
Belgium	2002	MPEG-2	megtörtént
Csehország	2005	MPEG-2	2011
Dánia	2006	MPEG-2/MPEG-4 AVC	megtörtént
Egyesült Királyság	1998	MPEG-2	2012
Észtország	2006	MPEG-4 AVC	2010
Finnország	2001	MPEG-2	megtörtént
Franciaország	2005	MPEG-2/MPEG-4 AVC	2011
Hollandia	2003	MPEG-2	megtörtént
Horvátország	2009	MPEG-2	2011
Írország	2010	MPEG-4 AVC	2012
Lengyelország	2009	MPEG-4 AVC	2013
Lettország	2009	MPEG-4 AVC	2010
Litvánia	2008	MPEG-4 AVC	2012
Magyarország	2008	MPEG-4 AVC	2011
Németország	2002	MPEG-2	megtörtént
Norvégia	2007	MPEG-4 AVC	megtörtént
Olaszország	2004	MPEG-2	2012
Portugália	2009	MPEG-4 AVC	2012
Spanyolország	2000/2005	MPEG-2	megtörtént
Svájc	2001	MPEG-2	megtörtént
Svédország	1999	MPEG-2	megtörtént
Szlovákia	2009	MPEG-2	2012
Szlovénia	2006	MPEG-4 AVC (TBC)	2011
Ukrajna	2008	MPEG-4 AVC	2014
Oroszország	előkészítés alatt	MPEG-4 AVC	2015

Forrás: DIGITAG, 2010. április

3.4. A helyi média szerepe és szabályozása az EU-ban – néhány példa¹²

3.4.1. A helyi média az Európai Unió audiovizuális politikájában

Az Európai Unió audiovizuális politikája a helyi médiára alapvetően nem terjed ki, már csak azért sem, mert e műsorszolgáltatók tevékenysége jellemzően nem határokon átnyúló. A televíziós, illetve az audiovizuális mediaszolgáltatási irányelv rendelkezései azonban alapvetően a helyi médiára is vonatkoznak, de e szolgáltatók mentesülnek az európai gyártású és a független gyártású művek bemutatására vonatkozó kötelezettségek alól (9. cikk). Az Európai Unió médiával kapcsolatos támogatási programjai – ezeket jelenleg a MEDIA 2007 program¹³ fogja össze – kifejezetten a helyi média támogatásával kapcsolatos célkitűzéseket nem támogatnak; a helyi média e támogatásokból legfeljebb közvetett módon, például a képzési célú támogatásokon vagy a tartalomfejlesztési támogatásokon keresztül részesül.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az Európai Unió nem ismeri el a helyi műsorszolgáltatás jelentőségét. A helyi média jelentőségét hangsúlyozza az Európai Bíróság a United Pan-Europe Communications Belgium SA (UPC), Coditel Brabant SA, Société Intercommunale pour la Diffusion de la Télévision (Brutele), Wolu TV ASBL kontra Belgium ügyben a helyi műsorszolgáltatásokkal kapcsolatos továbbítási kötelezettséget közérdeken alapuló kényszerítő okból kirótt, a közösségi joggal összhangban lévő kötelezettségként értelmezte. A Bíróság szerint e továbbítási kötelezettség előírása „olyan kultúrpolitika részét képezi, amelynek célja az azt alkotó, e régióban fellelhető különféle – különösen társadalmi, kulturális, nyelvi, vallási és világnézeti – tényezőkhöz fűződő szólásszabadság biztosítása az audiovizuális médiában”. A vonatkozó szabályozás ezen túlmenően is alkalmas a kultúrpolitikai célkitűzés megvalósítására, mivel „biztosítja az említett régió tévé nézői számára azt, hogy ne legyenek megfosztva a helyi, az országos információkhoz, illetve a saját kultúrájukat képviselő műsorokhoz saját nyelvükön való hozzáféréstől”.

3.4.2. A helyi média helyzete és szabályozása egyes tagállamokban

Az európai médiarendszerekről 2005-ben készült jelentés¹⁴ a helyi médiára vonatkozóan a következő általános megállapításokat tartalmazta:

- A helyi televíziók, különösen Közép-, Kelet- és Dél-Európában általában nehéz anyagi helyzetben vannak. Mivel a hirdetési bevételek zöme az országos közönség legnagyobb részét elérő országos televíziókhoz áramlik, a helyi csatornák általában a helyi önkormányzatok ellenőrzése alá kerülnek, vagy tulajdonosaik érdekeit szolgálják.
- A műsorszolgáltatást szabályozó testületeknek nincsenek megfelelő eszközeik arra, hogy a helyi és a regionális televízióállomások működését monitorozzák. A helyi csatornáknak dolgozó újságíróknak gyakran nincs szerződésük, és alacsony fizetést kapnak. A helyi televízió-csatornák a túlélés érdekében az országos kereskedelmi televíziókkal lépnek szövetségre, helyi tudósításokkal látva el őket. Általában azonban képtelenek arra, hogy saját műsorokat sugározzanak.

Egész Európában inkább kivételes az a helyzet, hogy a helyi televíziók kereskedelmi bevételekből, rendezett szabályozási környezetben működnek, ugyanakkor a hazaihoz hasonló átfogó támogatási rendszerre is alig találunk példát.

A **cseh** médiatörvény műsorszolgáltatások között vételkörzetük alapján helyi, regionális és országos szolgáltatások között tesz különbséget. A helyi műsorszolgáltatások lefedettségük

¹² Forrás: Polyák Gábor, Szőke Gergely László: A helyi média szerepe, szabályozás és támogatása az Európai Unióban és egyes tagállamokban, 2010. Készült az NHH–PTE ÁJK Együttműködési Keretmegállapodás keretében

¹³ http://ec.europa.eu/information_society/media/index_en.htm

¹⁴ Televíziózás Európában: a szabályozás, a médiapolitika és a függetlenség kérdései, Open Society Institute, 2005, http://www.eumap.org/topics/media/television_europe/national/hungary/media_hun2.pdf (76-77. old.)

alján egy helyi területre irányulnak, és tartalmuk alapján is az adott terület részére készültek; a lefedettség nem lehet nagyobb az ország lakosságának 1 százalékánál. A helyi műsorszolgáltatás a definíció alapján nem kizárólag vételkörzeti jellemzőkkel írható le, hanem műsortartalmi kötődést is magában foglal. A regionális műsorszolgáltatást egy meghatározott területen – azaz a hazai szabályozástól eltérően tényleges földrajzi kötődéssel – az ország lakosságának több mint 1 százaléka és kevesebb mint 70 százaléka éri el. Az országos műsorszolgáltatást az ország lakosságának legalább 70 százaléka éri el.

Jelenleg Csehországban 39 helyi és regionális televízió működik.¹⁵ A regionális piacot jelentős hálózatosodási tendenciák jellemzik; a cseh médiatörvény szerint egy-egy hálózat vételközete nem haladhatja meg a népesség 70 százalékát. A regionális televíziós piac sajátossága, hogy a regionális műsorszolgáltatások egy része egy országos kereskedelmi televízióval megosztva használja a frekvenciáját. 2006-ban a regionális hálózatos televízió szolgáltatója egy digitális műsorszolgáltatási engedélyt is kapott, ami szerint naponta legalább 90 percnyi saját gyártású, regionális vonatkozású műsort köteles sugározni. A cseh médiaszabályozás támogatási rendszert nem hozott létre.

A helyi és regionális televíziók digitális átállásával kapcsolatban a cseh médiatörvény úgy rendelkezik, hogy minden analóg helyi és regionális műsorszolgáltatás a műsorszolgáltatási engedélyének lejártáig jogosult a regionális digitális műsorszóró hálózatokon sugározni. Ennek feltétele, hogy a műsorszolgáltató a digitális átállás érdekében hozzájárul az analóg sugárzás paramétereinek módosításához, valamint ahhoz, hogy az átállási határidőig leállítja az analóg sugárzást. A műsorszolgáltató vételközete a törvény szerint nem változhat.

Az **osztrák** médiaszabályozás különösen a helyi televíziók digitális átállásával kapcsolatban tartalmaz modellértékű megoldásokat. A helyi médiáról 2007-ben készült átfogó tanulmány¹⁶ szerint a helyi szolgáltatások iránt az igény igen nagy, azok lefogatottsága magas, a közönség alapvetően megbízhatónak tartja azokat, a nézők többsége hetente többször nézi a helyi televíziókat, jelentős a nézői aktivitás a műsorokban megjelenő és a műsorokkal kapcsolatos interaktivitás területén. E szolgáltatások nem csak a tájékoztató és a helyi közösséget integráló szerepükönél fogva töltenek be jelentős szerepet, hanem az adott térség identitásának kialakításában, illetve a közvetlen környezetről szerzett ismeretek bővítésében is meghatározóak. Az elemzés szerint a helyi televíziók műsorkínálata jelentős hozzájárul a helyi médiakínálat sokszínűségéhez, és a közölt tartalmak az adott közönség számára valóban relevánsak. Szolgáltatói oldalon két jellemző hozzáállás különíthető el: a „meggyőződéses” műsorszolgáltató és a „vállalkozó” műsorszolgáltató. Előbbi rendszerint más megélhetés mellett végzi a műsorszolgáltatást, a helyi közösség iránti elkötelezettségből, utóbbi főtevékenységként, kereskedelmi műsorszolgáltatásként működteti a helyi televíziót. A helyi reklámpiac Ausztriában biztosítja a helyi médiumok életképességét. Támogatási rendszer jelenleg nem működik, de a 2007-es vizsgálat szerint annak kialakítását minden helyi műsorszolgáltató szükségesnek tartaná. Ez a tanulmány szerint elsősorban a munkatársak továbbképzését és a műszaki felszerelés fejlesztését szolgálhatná.

A kereskedelmi műsorszolgáltatásról szóló osztrák törvény teremtette meg a digitális televíziózás szabályozási alapjait, a törvény az erős multiplex modellt követi. Az osztrák szabályozóhatóság 2007 szeptemberében tette közzé a hatóság a helyi és regionális multiplex szolgáltatások üzemeltetésére vonatkozó pályázati felhívást (MUX C), valamint a mobiltelevíziós pályázati felhívást (MUX D). 2007 decemberében a helyi és regionális pályázati kiírásra 29 igény érkezett be; a hatóság szerint a nagy érdeklődés oka elsősorban az a lehetőség volt, hogy a pályázat a helyi kábeles műsorszolgáltatások részére lehetővé tette a földfelszíni platformon való megjelenést. A pályázati eljárás részletszabályait a

15 A Television across Europe – Follow-up Reports, Czech Republic más adatot közöl, eszerint 60 helyi televízió érhető el. A dokumentum szerint ezek hatásáról nincsenek adatok.

16 Wippersberg, Julia–Dietrich, Astrid: Lokales Fernsehen in Österreich

hatóság által kiadott rendelet szabályozza (MUX-Auswahlgrundsätzeverordnung 2007, MUX-AG-V 2007). A pályázat kiválasztási szempontjai részben műszaki jellegűek, részben a digitális átállás fogyasztói szempontjait veszik figyelembe, részben pedig az adott platformon továbbított tartalmakat, illetve a platform-üzemeltető és a tartalomszolgáltatók közötti kapcsolatot érintik. Az osztrák szabályozás egyértelműen a „szépségverseny” típusú pályáztatást írja elő, a szolgáltatónak sajátos szolgáltatási díjat nem kell fizetnie.¹⁷

A helyi és regionális pályáztatás során előnyben részesül az a pályázó, amely az ellátási terület kiválasztásánál a gazdasági szempontok mellett a politikai, társadalmi és kulturális összefüggéseket, valamint a kereskedelmi műsorszolgáltatás kialakult szerkezetét jobban figyelembe veszi. Az osztrák pályáztatási eljárásban a platformon megjelenő műsorszolgáltatások tartalmát érintő kiválasztási szempont a digitális műsorok sokszínű kínálata, az osztrák vonatkozású műsorok elsődlegessége. A regionális és helyi pályáztatás során ez a már elérhető (országos) digitális műsorszolgáltatásokat kiegészítő műsorok preferálását jelenti. E pályázatban a hatóság előnyben részesíti az adott ellátási területen nem országos analóg földfelszíni műsorszolgáltatási engedéllyel rendelkező, valamint a helyi kábelen terjesztett műsorszolgáltatások digitális földfelszíni szórását. A fennmaradó kapacitások elosztásánál a regionális multiplexeken az adott terület műsorválasztékát sokszínűbbé tevő, illetve az osztrák vonatkozású műsorszolgáltatások élveznek előnyt. A fogyasztókkal kapcsolatos szempontok között a regionális és helyi pályáztatás sajátossága, hogy a digitális átállással kapcsolatos tájékoztatásba be kell vonni a digitális vevőkészülékek helyi értékesítését végzők vállalkozásokat. Mivel a regionális és helyi pályáztatás egy, az országos pályáztatás eredményeként már kialakított műszaki környezetben zajlik, e pályázati eljárásban az a pályázó részesül előnyben, amely a tartalmakat olyan formában sugározza, amelyek a már telepített készülékekkel is vehetők.

Az elnyert engedély alapján a nyertes pályázó földfelszíni digitális platformot üzemeltethet az engedélyben meghatározott területen. Az engedély egyúttal magában foglalja a platform-üzemeltető saját műsorcsomagjának engedélyezését is, és rendelkezéseket tartalmaz a további műsorszolgáltatások egyes hozzáférési feltételei is.

Németországban a helyi műsorszolgáltatást tartományi szinten szabályozzák, sem egységes szabályozás, sem egységes támogatási rendszer nincs. A tartományi szerződések a helyi műsorszolgáltatás definíciójában a helyi vételkörzet mellett a műsorszolgáltatás tartalmának helyi jellegét is megkövetelik. A műsorszolgáltatásról szóló tartományközi szerződés felhatalmazza a tartományi jogalkotókat arra, hogy a közszolgálati műsorszolgáltatókat illető előfizetési díjak 2 százalékának felhasználásáról rendelkezzenek.¹⁸ Ezt az összeget az egyes tartományokban többek között infrastruktúra-fejlesztésre, új átviteli technológiák alkalmazásával kapcsolatos pilot projektek átmeneti támogatására, a médiaműveltséget erősítő projektek finanszírozására, valamint a nem nyereségérdekelt műsorszolgáltatók támogatására használják fel; e felhasználási lehetőségeket azonban a műsorszolgáltatásról szóló tartományközi szerződés csak 2010. december végéig teszi lehetővé.

A tartományközi szerződés ugyanakkor azt is rögzíti, hogy a kereskedelmi médiumokat a közszolgálati előfizetési (üzemben tartási) díjból finanszírozni tilos. Alkotmányjogi szempontból a helyi kereskedelmi média közpénzekből való támogatása egyrészt abban az esetben lehetséges, ha ez a sokszínű médiakínálat kialakítása érdekében szükséges, másrészt akkor, ha a piac a kívánatos helyi tartalmakat nem állítja elő, és a jogalkotó ennek orvoslása érdekében a helyi kereskedelmi médiát bízza meg a helyi alapellátás biztosításával. A kereskedelmi média támogatása ezek alapján legfeljebb közvetett módon, a

---

¹⁷ Itt csak a helyi és regionális pályáztatás sajátos szabályait emeljük ki. A pályáztatás általános, az országos multiplex-pályázatban is alkalmazott szabályairól ld. Polyák Gábor: A médiarendszer kialakítása. A piacra lépés és a hozzáférés alkotmányjogi, közösségi jogi és összehasonlító jogi elemzése, HVG-Orac, Budapest, 2008.
¹⁸ 2006-ban ez az összeg 137 millió Euró volt. Ld. Langheinrich, Thomas: Finanzielle Förderung des privaten Rundfunks in Deutschland am Beispiel Baden-Württemberg

műsorterjesztési hálózatok üzemeltetőinek nyújtott támogatáson keresztül, illetve az új műsorterjesztési technológiák pilot projektjeinek támogatásán keresztül valósul meg.

Bajorországban és Saarland tartományban a helyi televíziók támogatásának fedezetéül 2009-ig a kábel-előfizetői díjak meghatározott része szolgált. E támogatási forma megszűnésének hatásait és az állami támogatások jelentőségét vizsgálta, egy a bajor médiahatóság megbízásából 2006-ban készült tanulmány.¹⁹ A tanulmány megállapította, hogy Bajorországban a 15 helyi televíziót a lakosság 15,4 százaléka nézi, és e televíziók jó minőségű tartalmakat mutatnak be. Ez ugyanakkor nem garantálja az anyagilag is sikeres működést: az érintett televíziók a kb. 8 millió eurós állami támogatással voltak képesek a veszteség nélküli működésre. A támogatás megszűnése néhány csatorna esetében az azonnali megszűnést eredményezné. Más szolgáltatók a műsorgyártást csökkentenék, leállítanák a műholdas sugárzást, és mindez a nézőszám csökkenéséhez, ezzel pedig az anyagi helyzet további romlásához vezetne. A helyi televíziók bevételi oldalának bővülése sem a helyi reklámpiacból, sem más bevételi forrásokból nem várható, a kiadási oldalon véghezvitt megszorítások pedig – mivel a vizsgálat szerint az érintett szolgáltatók működése költséghatékony – szükségszerűen hatással vannak a műsorkínálatra, és nagy valószínűséggel a helyi televíziós piac szerkezetére is. A helyi televíziós piac nehézségeit mutatja, hogy olyan nagy vételkörzetekben is, mint Berlin vagy a Saar-vidék, mentek csödbe helyi televíziók az elmúlt években.²⁰

Az **Egyesült Királyságban** a médiarendszer jelentős szereplői helyi és regionális médiumok, ideértve a televíziókat, rádiókat, újságokat és internetes portálokat is. A helyi média szerepéről, annak újraértékeléséről az OFCOM 2009-es helyi és regionális médiáról szóló jelentésének²¹ tanúsága szerint jelenleg is élénk társadalmi vita folyik.

A vonatkozó brit szabályozás a helyi műsorszolgáltató fogalmát nem határozza meg, ennek definiálására az OFCOM jelentései tesznek kísérletet. A helyi médiáról szóló jelentés szerint a helyi vagy regionális média jellemzője, hogy az országos illetve össznemzeti célközönségnél kisebb földrajzi csoportot szólít meg.

A helyi televíziózás egyik lényeges pillére az ún. Channel 3 engedéllyel működő műsorszolgáltatók, amely lényegében egy regionális alapokon szerveződő televíziós hálózatot alkotnak. A Channel 3 hálózat kereskedelmi televízióként, de jelentős közszolgálati kötelezettségeket vállalva működik, terjesztése digitális földfelszíni platformon (DTT) történik. A Channel 3 engedélyek önállóak (a műsorszolgáltatói jogosultság külön-külön nyerhető el), de döntő többsége egy vállalkozás kezében összpontosul. Valóban önállóan működő helyi televízióból négy jelentősebb (nagyvárosi) működik, szintén kereskedelmi földfelszíni adóként, és van néhány kábelen terjesztett kis műsorszolgáltató is. Végül megemlítendő, hogy természetesen a BBC-nek is készít regionális (hír)műsorokat. Emellett több száz helyi kereskedelmi és közösségi rádió, valamint időszaki lap és internetes portál teszi teljessé a helyi médiapiacot. A helyi médiapiacot összességében különböző üzleti modellekkel működő sokszereplős piacként írhatjuk le, amelyen az utóbbi időben azonban – részben a válságnak is köszönhetően – határozott koncentrációs folyamatok indultak el.

A helyi televíziózás jövőjével kapcsolatban az OFCOM három modellt vázol fel:

1. Hálózati szolgáltatás modellje: Ebben az esetben a nézők lényegében egy közös tartalmat nézhetnének, amelyeket azonban az egyes helyi műsorszolgáltatók készítenek, illetve szolgáltatnak. Meghatározott műsoridő erejéig azonban kizárólag helyi tartalom lenne nézhető.
2. Önálló műsorszolgáltatók modellje: Az egyes műsorszolgáltatók helyieknek szóló tartalmat szolgáltatnak, amelynek így viszonylag kicsi a vételkörzete.
3. Hibrid modell: Az önálló műsorszolgáltatók esetenként közös tartalmat kínálnak.

19 Összefoglalást ld. http://www.ncc-consulting.de/pdf/Lokal_TV_Struktur_ohne_Foerderung_in_Gefahr.pdf

20 <http://www.blm.de/apps/documentbase/data/pdf1/10-11.Finanzierung.pdf>

21 Local and Regional Media in the UK. Discussion Document. Publication date: 22th September 2009. (ld. <http://www.ofcom.org.uk/research/tv/reports/lrmuk/lrmuk.pdf>)

A műsorszolgáltatások terjesztésével kapcsolatban felmerül egyrészt az a megoldás, miszerint az egyik országos lefedettséget biztosító DTT multiplexet lehetne lefoglalni a helyi műsorszolgáltatók számára (ún. Channel 6 modell), másrészt az, hogy a digitális átállás befejezésével felszabaduló frekvenciák is használhatóak helyi tartalmak továbbítására.

A helyi média szereplőire ugyanakkor – egyrészt a válság hatására, másrészt az internet elterjedése miatt – komoly nyomás nehezedik gazdaságossági szempontból. Ennek enyhítésére több – egymást nem kizáró – javaslat is született, egyik sem jelenti azonban a műsorszolgáltatók és időszaki lapok közvetlen támogatását.

Az OFCOM javaslata a helyi médiumokra vonatkozó tulajdoni korlátok lazítása, amely a rádiós műsorszolgáltatásra, a helyi rádiós multiplex szolgáltatásra és a diagonális koncentráció szabályozására vonatkozna. Felméréseik alapján a közönségnek nincsenek komoly aggályai a – valamelyest – koncentráltabb médiapiac ellen.

A másik elgondolás a kormány javaslata – amely pilot jelleggel 2010-ben indulna – egy közpénzekből finanszírozott, de független, a BBC-nek versenytársat jelentő, helyi hírek előállításával foglalkozó hír-konzorcium (news consortia), helyi híreket közvetítő hírügynökség létrehozása, amely minden helyi médiumot ellátna hírekkel, tájékoztatókkal. A konzorcium tagjai lehetnének – új belépőkön kívül – a jelenleg is helyi hírek előállításával foglalkozó szolgáltatók. Az elképzelés mögött az a – valós – felismerés áll, hogy a helyi szolgáltatók legdrágábban előállítható tartalmai éppen a helyi hírek, magazinok.

Az Egyesült Királyságban tehát egy alapvetően megfelelően, javarészt piaci alapon működő helyi médiarendszer továbbfejlesztése a cél, amely törekvések azonban nem szorosan a digitális átálláshoz kapcsolódnak.

Franciaországban a CSA végzi mind az analóg, mind a digitális sugárzási engedélyek kiadását. A helyi adók indítására kiírt pályázatot a sugárzási körzet CSA általi meghatározása előzi meg, mely során a digitális televíziózásra való átállás elősegítését, így különösen a személyes mobil televíziózás fejlődését tartja szem előtt.

A Médiatörvény 2000-es módosítása teremtette meg a helyi televíziókra a digitális korszakban vonatkozó szabályozási kereteket. Lehetővé tette továbbá hogy a területi önkormányzatok („collectivité locale”: régions, départements, communes) a csatornák szerkesztését delegálják, valamint hogy nonprofit társaságok is létrehozassanak helyi adókat.

A 2000-719. tv-ben előírt, M. Michel Boyon által benyújtott jelentése alapján készült 2004-669. törvény célja a Médiatörvény olyan módosítása volt, mely lendületet adhat a helyi televíziók fejlődésének. Így például – a média sokszínűségének biztosítása érdekében – olyan ösztönzőket vezettek be, melyek támogatják az anyagi és szaktudásbeli befektetéseket:

- feloldották azt a korlátozást, mely szerint helyi analóg csatorna 50 százaléknál magasabb arányú tulajdona egy tulajdonoshoz nem kerülhet, az országosan átlagosan 2,5 százalékos nézettséget elérő csatornák azonban így is legfeljebb 33 százalékos tulajdont szerezhettek,
- eltörölték az 1 országos és 1 helyi sugárzási engedély együttes birtoklásának tilalmát (azzal, hogy a tilalom az országosan 2,5 százalékos nézettséget elérő szolgáltatókkal szemben fennmarad) és engedélyezték 1 országos analóg és 1 helyi digitális engedély megszerzését,
- egy engedményes által több engedély alapján elérhető néző összesített plafonját 6 milliőről 12 millióra emelték, továbbá
- a „helyi önkormányzatok” által az adók működtetésére megkötött szerződések alapján történő kifizetéseket kedvezményes ÁFA körbe sorolták.

IV. Műszaki segédlet

A korlátos erőforrással történő gazdálkodás és a frekvenciasávok hatékony felhasználási követelményeinek alapján az NHH a következő elveket veszi figyelembe a körzeti/helyi digitális televízió pályáztatás során:

1.) ÁLTALÁNOS ALAPELVEK

- A digitális műsorszórás bevezetésének legfőbb indoka, hogy egy csatornában lehetséges több műsor kisugárzása, ezáltal a spektrum felhasználása sokkal hatékonyabbá válik. Az MPEG-4 tömörítő eljárás használata a jelenlegi technológiai szinten az optimális megoldás és összhangban az országos pályázattal a helyi /körzeti televíziózásnál az MPEG-4 tömörítő eljárást kell alkalmazni.
- Az NHH azonos településen belül vagy az egymástól 15-20 km-t meg nem haladó távolságra lévő igények többségében nem tud önálló frekvenciát biztosítani.
- Az NHH nem frekvenciát, hanem multiplexet pályáztat. A multiplex nyertesének vállalnia kell, hogy biztosítja:
  - a multiplexhez a műsorok csatlakozási lehetőségét (A multiplex csatlakozási pontjáig a műsor eljuttatásának költsége a műsor előállítóját terheli. A költségek megosztásának tekintetében a két félnek egymás között kell megállapodnia).
  - a műsorszóró hálózat bővítésének műszaki lehetőségeit, ezen belül az SFN létrehozásának műszaki feltételeit is.
- Figyelembe véve, hogy a szomszédos országok egy részében nem fejeződik be 2012-ig a digitális átállás, illetve a GE'06 Terv módosítására kerül sor, a későbbiek folyamán frekvenciacsere lehet szükség a helyi adók egy részénél. A frekvenciacsere esetén a korábbi ellátási területet a hatóságnak biztosítani kell. A hatósági eljárás ebben az esetben költségmentes, de a frekvenciacsere további költségei a szolgáltatót terhelik.
- A beérkezett igények alapján az NHH megvizsgálja az adott körzet műszaki lehetőségét és, figyelembe véve a hatékony frekvenciagazdálkodás és a méretgazdaságos műsorszórás szempontjait is, a pályázati kiírásban megadja a pályáztatandó multiplexekre vonatkozó műszaki adatokat. Ezek között szerepel a telephely és a TV csatorna megnevezése, az antenna hatásos magassága, a kisugárzott teljesítmény, az antenna polarizáció, a vételkörzet nagysága, az ellátott lakosság száma, a javasolt modulációs mód és a műszaki korlátozások.
- **Az analóg-digitális átmeneti időszakban** a tervezés fix (tetőantennás) vételre történik, a teljesítménynövelés lehetőségét a hatóság az analóg adók kikapcsolása (magyar és szomszédos országok) függvényében fogja megvizsgálni.²²
A jelenlegi analóg adók telephelyeire az NHH a meglévő műszaki paraméterek alapján végzi el a pályáztatás kiírásához szükséges számításokat, új igény esetén, az igényfelmérő kérdőívben megadott adatok alapján az NHH ún. „elvi” telephelyre számol, amelyet a pályázat győztese a reális megvalósítási lehetőségek függvényében, bizonyos műszaki feltételek betartásával módosíthat.
- A konkrét adóállomás (vagy SFN) tervezését az NHH honlapján közzétett „Besugárzási tervkészítési és tervellenőrzési követelmények digitális rádió és televízió állomások tervezéséhez” című útmutató alapján kell elvégezni.
- A benyújtott besugárzási tervet a hatóság elbírálja és a műszaki megvalósításhoz frekvenciakijelölési határozatot ad ki.
- TV adót csak érvényes rádióengedély alapján lehet üzemeltetni. A rádióengedély megszerzésének szabályait a polgári frekvenciagazdálkodás egyes hatósági eljárásairól szóló 6/2004. (IV.13.) IHM rendelet tartalmazza.

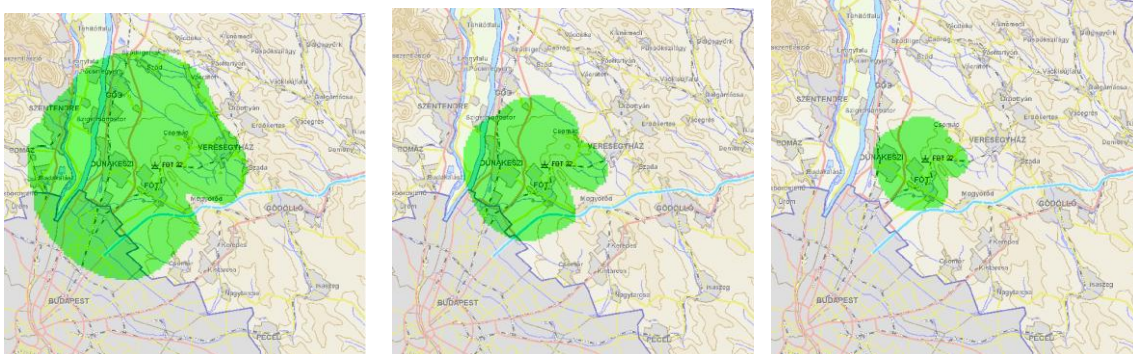
²² Átmeneti időszak: a Körzeti Rádiótávközlési Értekezleten elfogadott egyezmény (GE'06) alapján a hazai és a környező országok analóg televízió adóinak teljes leállításáig tartó időszak, melynek során az analóg adók védelmet kapnak.

- A digitális televízió szabványban szereplő különféle modulációs módok választásával lényegesen befolyásolható az ellátott terület nagysága, illetve a csatornában átvihető műsorok száma. Minél nagyobb egy rendszer zavartűrő képessége (alacsony C/N érték) annál kevesebb műsort tudunk elhelyezni egy csatornában. Az átviteli kapacitást befolyásolja továbbá a védelmi intervallum (GI) értéke is. Az NHH a tervek szerint egy robusztusabb (QPSK-modulációt alkalmazó), azaz nagyobb zavartűrő képességgel rendelkező, emellett jóval kisebb átviteli kapacitású rendszervariáns tervez helyi televíziózásra. Tekintettel arra, hogy helyi televíziózás esetén nincs szükség nagy kiterjedésű SFN-ek megvalósítására, célszerű kisebb védelmi intervallumot választani, így egy csatornában, az alkalmazott tömörítési eljárástól függően, maximum 2- 4 műsor és kiegészítő adatszolgáltatás sugározható. (A helyi igényektől függően, pl. Budapest területén, ahol jelenleg több azonos területi ellátottságot biztosító körzeti vagy helyi adó üzemel és további igény is felmerülhet, a multiplex-üzemeltetőnek vállalnia kell nagyobb átviteli kapacitású DVB-T rendszervariáns alkalmazását (pl. 16 QAM)). Ennek megfelelően azonban az ellátott terület csökkenésével kell számolni azonos kisugárzott teljesítmény mellett (lásd 1. ábra).
- Amennyiben a multiplexben a műsorok számának növelésére van igény, a multiplex üzemeltetőjének kötelezettsége lesz a megfelelő rendszervariáns és védelmi érték megválasztása a fenti szempontok figyelembevételével.

A QPSK-modulációt alkalmazó DVB-T rendszervariánsok jellemző paraméterei

			C/N* (dB)			Adatátviteli sebesség/ kapacitás (Mbit/s)			
Rendszer variáns	Moduláció	Hibajavító kódarány	Gauss csatorna	Ricean csatorna	Rayleigh csatorna	GI =1/4	GI =1/8	GI =1/16	GI =1/32
8 MHz-es DVB-T csatorna									
A1	QPSK	1/2	3.1	3,6	5,4	4,98	5,53	5,85	6,03
A2	QPSK	2/3	4.9	5,7	8,4	6,64	7.37	7.81	8,04
A3	QPSK	3/4	5.9	6,8	10,7	7,46	8,29	8,78	9,05
A5	QPSK	5/6	6.9	8,0	13,1	8,29	9,22	9,76	10,05
A7	QPSK	7/8	7.7	8,7	16,3	8,71	9,68	10,25	10,56

1. ábra Példa az ellátott terület nagyságára QPSK, 16 QAM, illetve 64 QAM modulációs módra, azonos kisugárzott teljesítmény esetén

2.) MEGVALÓSÍTÁSI PÉLDÁK A JELENLEGI ANALÓG FÖLDFELSZÍNI HELYI TELEVÍZIÓK DIGITÁLIS ÁTÁLLÁSÁRA

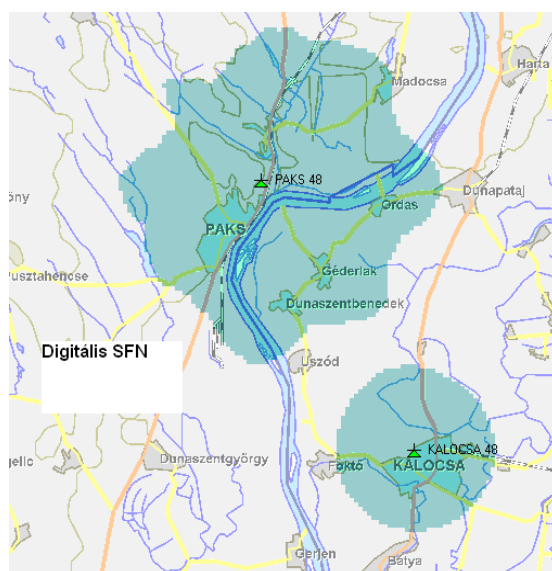
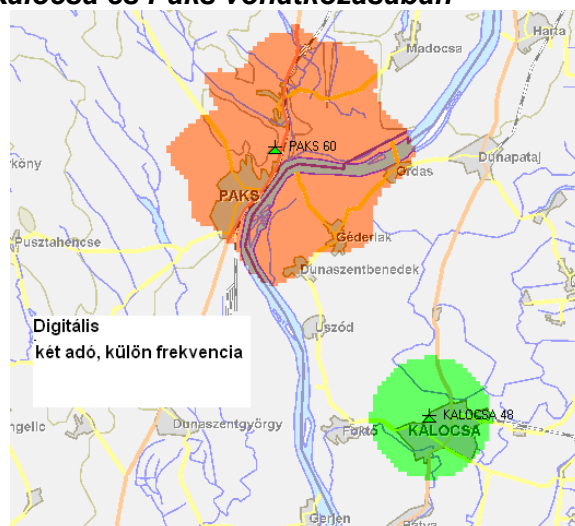
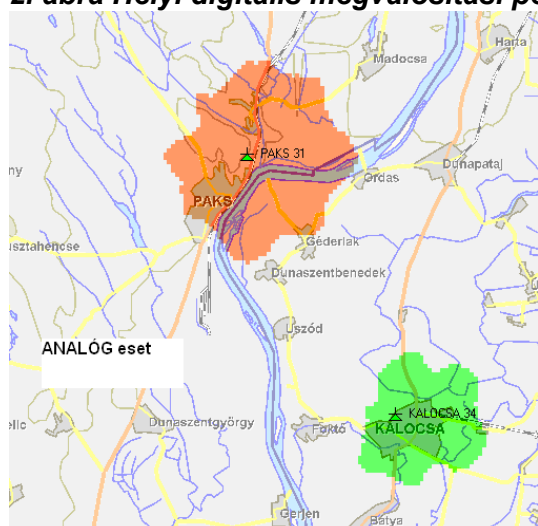
Az NHH az általános elvek figyelembe vételével az alábbiak szerint tud frekvenciát biztosítani a jelenleg működő körzeti/helyi analóg televízióadók számára.

- **Alapesetben** az NHH frekvenciát biztosít a jelenlegi analóg ellátottsági terület megtartásával ugyanazon, vagy egy másik frekvencián digitális műsorok sugárzására.
- **Egy közös adó:** Az NHH a helyi/körzeti multiplex kialakítását egy közös adóval tervezi pályáztatni az igényfelmérés során beérkezett igény esetén a beérkezett válaszok alapján a következő területeken:
  - Budapesten a Főnix TV és a Csepp TV működik, de a Csepp TV ellátási területe nagyrészt Csepelre korlátozódik. Lehetőség van arra, hogy a Csepp TV ellátási területe bővül és a Főnix TV-vel közös multiplexbe kerül.
  - Másik megoldás, hogy a Csepp TV és Városi Televízió Százhalombatta közös adót üzemeltet, így mindkét szolgáltatás ellátottsági területe nő.
  - A Nyíregyházán lévő két helyi adó egy közös multiplex üzemeltetésének pályáztatásával biztosítható.
  - Debrecen, Hajdúszoboszló, Hajdúböszörmény tekintetében a három műsor egy multiplexbe helyezésével biztosítható a digitális műsorszórás.
  - Az igénybejelentések függvényében Szeged, Makó és Hódmezővásárhely üzemeltethető egy közös adóról, vagy kialakítható Makó-Hódmezővásárhely közös SFN és külön Szeged multiplex – lásd 4. ábra)
- **Több adóval üzemelő SFN:** Az NHH a helyi/körzeti multiplex kialakítását két vagy több adóból álló SFN-nel tervezi pályáztatni az igényfelmérés során beérkezett igény esetén a beérkezett válaszok és észrevételek alapján abban az esetben, ha nem tud mindegyik telephelyre különböző frekvenciát biztosítani, azonban olyan távolságra helyezkedik el a két telephely, hogy SFN alakítható ki, és egy frekvencia így mindkét helyen felhasználható. Ebben az esetben az SFN által besugárzott teljes területen mindegyik műsor vehető, így lényegesen megnőhet az egyes helyi adók ellátott területe. Az NHH ezt a lehetőséget tervezi alkalmazni a következő területeken:
  - Százhalombatta és Ráckeve vagy Százhalombatta, Ráckeve és Csepel tekintetében,
  - Fehérgyarmat és Mátészalka tekintetében,
  - Miskolc-Ózd és Paks-Kalocsa tekintetében (lásd 2. ábra),
  - Veszprém-Várpalota, vagy Székesfehérvár-Várpalota tekintetében,
  - Nagykanizsa-Zalaegerszeg tekintetében.
Független multiplexben, de azonos frekvencián üzemeltethető Kaposvár is megfelelő műszaki paraméterek megválasztásával (lásd 3. ábra).

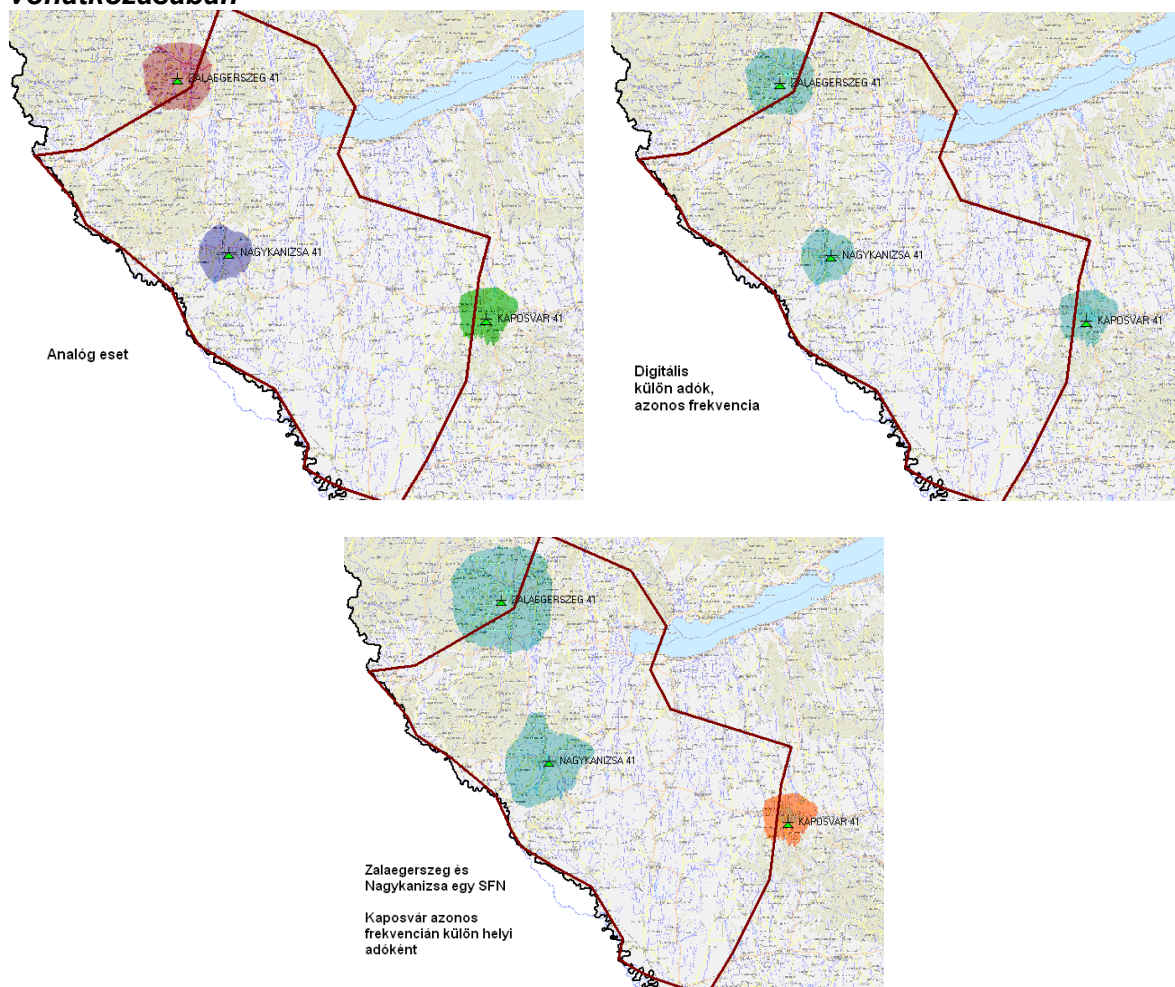
Valamennyi esetben lehetőség van további műsorok multiplexelésére.

A különböző eseteket konkrét telephely példák felhasználásával a következő ábrák szemléltetik.

2. ábra Helyi digitális megvalósítási példák Kalocsa és Paks vonatkozásában

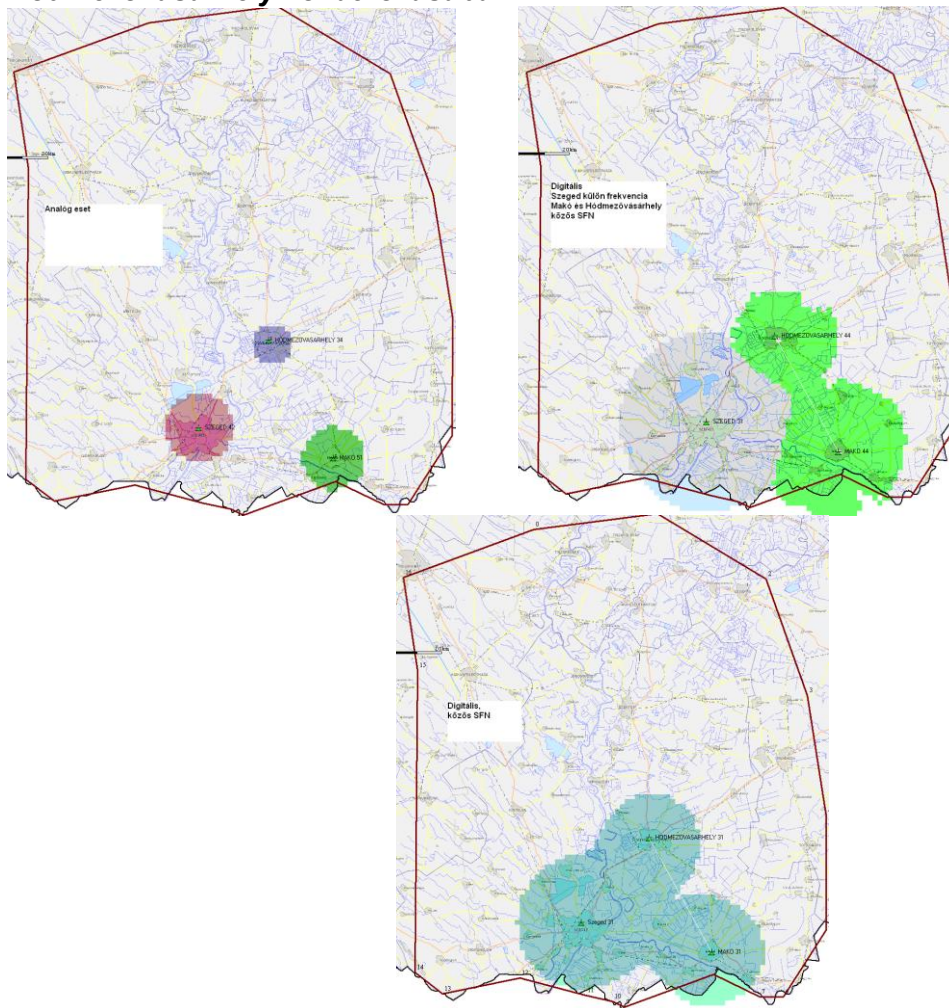

3. ábra Helyi digitális megvalósítási példák Nagykanizsa, Zalaegerszeg és Kaposvár vonatkozásában

4. ábra Helyi digitális SFN-kialakítási megvalósítási példák Szeged, Makó és Hódmezővásárhely vonatkozásában

3) ÚJ LEHETŐSÉGEK KÖRZETI ÉS KISTÉRSÉGI TELEVÍZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁRA

Egyes műszaki megvalósítási esetekben, illetve egyes igények esetén a jelenlegi ellátási területek méretének növelésével lehet számolni, így például a jelenlegi földfelszíni analóg műsorszórók a digitális átállás után a jelenlegi vételkörzetüket az adott kistérség határáig, vagy akár nagyobb mértékben is kibővíthetnék.

Amennyiben a frekvenciagazdálkodási korlátok és szempontok ezt lehetővé teszik, bizonyos körzetekben mód nyílik:

- körzeti televízió megvalósítására (egy adott körzeten belül azonos frekvencián azonos programtartalmat kell kisugározni), vagy
- több kistérségi televízió létesítésére (egy adott körzeten belül több kistérség is elhelyezkedhet, amennyiben ezekben különböző tartalmat sugároznak ki, akkor különböző frekvenciát kell biztosítani), vagy,
- több helyi televízió létesítésére önállóan, vagy SFN-ben (Amennyiben egy adott körzeten belül több különböző tartalmat sugárzó helyi adó megvalósítását tervezik ugyanazon a frekvencián, az adókat olyan távolságra kell elhelyezni, hogy a zavarmentesség biztosított legyen. Az SFN-ben működő adók ugyanazt a tartalmat sugározzák ki).